

brat *frančišek* 2

Človek, ki zaradi
nebeškega kraljestva
ostane deviški,
je pričealec.

- DEVICA JE RODOVITNA, KER JE MATI
- CVETANA PRIOL
- CHIARA LUCE BADANO
- DHV OFS
- FRANČIŠEK IN SULTAN

CHIARA LUCE BADANO

Urednikova beseda

- 4 **Frančiškova duhovnost**
Zametki ženske oblike posvečenega življenja
Devica je rodovitna, ker je mati

- 7 **Naša evangelizacija**
Cvetana Priol
Chiara Luce Badano

- 12 **Frančiškov svetni red**
Marjetka Birk OFS
Utrinek z duhovnih vaj OFS
Znani člani Frančiškovega svetnega reda

- 19 **Iz naših družin**
Pridiga nadškofa Stanislava Zoreta ob sprejemu
relikvij sv. Frančiška Asiškega
Volilni kapitelj krajevnega bratstva Škofja Loka
Srečanje ob jaslicah na Kostonjavi nad Novo
Gorico
Slovesnost večnih zaobljub pri sestrah klarisah

- 29 **Iz Frančiškovih logov (revij)**
Frančiškov prijatelj
Med nami

- 30 **Mladi Frančišku**
Duhovne vaje FO MB pokrajine v Kančevcih
FO LJ pokrajine na Prežganju
Duhovni vikend FRAMA

- 33 **Pravičnost in mir**
Frančišek in sultan: zgodovina

- 36 **Korenine in sadovi**
Javier Garrido: Rožice sv. Frančiška (44)

- 38 **Sveta dežela**
Frančišek in njegovo hrepenenje, da bi deloval
med muslimani (Saraceni)
Slovo od Marjana Bajta
Darovi za Sveto deželo
Romanje na Ciper

- 46 **Razvedrilo**
Masažno olje proti bolečinam
Nagradna zlogovna izpolnjevanja

Brat Frančišek – ISSN 1408-0192.
GLASILO FRANČIŠKOVEGA SVETNEGA REDA
(OFS) V SLOVENIJI.

Revija izhaja šestkrat letno.
Spletni arhiv: www.ofm.si/zbv/revija_BF

Izdajatelj:
Založba Brat Frančišek, Prešernov trg 4,
SI-1000 Ljubljana, Slovenija, www.ofm.si/zbv/

Za založbo:
Miran Špelič OFM

Člani uredniškega odbora:
Janez Papa OFM (odgovorni urednik)
Fani Pečar OFS (glavna urednica)
Peter Skoberne OFS (naslovnica)
sestre FMM (Naša evangelizacija)
Metod in Mateja Trajbarič OFS (Frančiškov svetni red);
Prispevke za rubriko OFS pošljite na e-pošto: revija.bf@fsr.si
Gregor Pavlič OFS (Razvedrilo)
NS FRAMA (Mladi Frančišku)
Fani Pečar OFS (Pravičnost in mir)
Miran Špelič OFM (Korenine in sadovi, Naše knjige)
Peter Lavrih OFM (Sveta dežela)

Logotip rubrik:
Aleš Porenta

Fotografije:
Internet, arhiv revije BF

Oblikovanje:
Tina Bruno, Založba Brat Frančišek

Tisk: Tiskarna Pleško, Medvode

Naklada: 2.200

Naslov uredništva:
Ul. škofa Maksimilijana Drževnika 7, SI-2000 Maribor
tel.: 02-22-85-113
E-mail: revija.brat.francisek@ofm.si

Rokopisov in slik ne vračamo.
Revija se vzdržuje s prostovoljnimi prispevki.

Prispevke nakazujte na:
Narodni svet FSR Slovenije,
Prešernov trg 4,
SI-1000 Ljubljana

TRR SI56 0430 2000 3307 102, NOVA KBM d.d.;
sklic na 00 700-19.

Glasilo izhaja z dovoljenjem cerkvenih oblasti.

Gospod naj ti podari mir!

Pomladne dnevne temperature minulih tednov so pri marsikom vzbudile hrepenenje po snegu in mrazu, ki ga letos v naših krajih nismo dosti okušali. Pa vendar prihaja pomlad, ki predstavlja pomembno vlogo pri brstenju in rasti v naravi. Da le ne bo pozebe.

Tokratna številka revije Brat Frančišek nam bo približala svetniško devišstvo, način življenja, ki sicer »ustavi pomlad« v človeškem telesu, pa vendar omogoča materinstvo in rast. O devištvu sta pisali s. Ivanka Tadina ŠSSFCK in s. Metka Kos FMM.

Kateheza OFS nam predstavlja Mariborčanko Cvetano Priol, Malo cvetko slovenske svetosti. Srečali pa se bomo tudi z bl. Chiara Luce Badano,

najstniško svetnico.

V mesecu marcu bomo šli iz Pirana v Nazarje, saj bodo duhovne vaje OFS v Piranu in v Nazarjah. Poglobili se bomo v DIALOG med Frančiškom in sultanom.

Tokrat smo se pogovarjali z Marjetko Birk OFS, ki jo vsi poznamo, pa vendar lahko najdemo kaj, česar še ne vemo o njej.

V začetku meseca marca bo imela duhovne vaje tudi FRAMA (Frančiškova mladina). Zbrali se bodo pri Sv. Trojici v Halozah in si oblekli ponižnost.

Ne spreglejte zanimivega zgodovinskega pregleda o Frančiškovem srečanju s sultanom, ki ga je prevedla Valentina Ščuka OFS.

Želim vam umirjen vstop v postni čas in dobro pripravo na Velikonočno veselje!

Vse dobro!

br. Janez Papa

Zametki ženske oblike posvečenega življenja?

Devišstvo je bilo visoko spoštovano pri Izraelcih, vendar pa je bilo stalno devišstvo tuje njihovemu mišljenju. V novozaveznem času (že v esenskih krogih) pridobiva vedno večji pomen pobožni ideal začasne ali stalne neoženjenosti. Sicer Luka v vrstici »Marija pa je rekla angelu: »Kako se bo to zgodilo, ko ne poznam moža?« (Lk 1,34) ne daje zanesljive osnove, da bi iz Marijinih besed izpeljali obljubo devišstva, vendar lahko rečemo, da ji označbo devica pripisujejo v pomenu naslova »k devici, zaročeni z možem, ki mu je bilo ime Jožef, iz Davidove hiše, in devici je bilo ime Marija« (Lk 1,27).

Apostolska dela omenjajo štiri hčere evangelista Filipa, ki so bile device in so imele preroškega duha. Zdi se, da to označuje neko stanje v občestvu verujočih in možno zvezo med devištvom in preroško karizmo. Pod vtisom Kristusovega ponovnega prihoda Pavel poudarja, da je bolje živeti neoženjen, ker to omogoča nedeljeno predajo Gospodu. Vendar devišstvo ni kaka zapoved, ampak karizma, osebni Božji klic. Kot v Stari zavezi Izrael je zdaj Cerkev devica, ki pričakuje prihod svojega ženina. Pavel hoče skupnost v Korintu pripeljati ženinu Kristusu kot čisto devico: »Do vas namreč čutim Božjo ljubosumnost, ker sem vas kot čisto devico zaročil z enim možem, Kristusom, da bi vas postavil predenj« (2 Kor 11,2). Jezusova beseda o neporočenosti »zaradi božjega kraljestva« (Mt 19,12) daje devištvu eshatološko razsežnost in ga postavlja za znamenje dokončnega pričakovanja Cerkve na tem svetu. Že od apostolskih časov naprej so se krščanske device, ki

jih je Gospod poklical, da se nedeljeno oklenejo Njega (prim. 1 Kor 7,34-36) v večji svobodi srca, telesa in duha, z odobritvijo Cerkve odločale, da bodo živele v stanu devišstva življenje »zaradi nebeškega kraljestva« (Mt 19,12).

Za apostola Pavla sta tako zakon kot neporočenost Božji dar. Ko reče, da ima on raje neporočenost, to utemeljuje z eshatološko motivacijo, s sedanjo stisko, ker »je čas kratek«. Neporočenost utemeljuje tudi na ostajanju z Gospodom – biti s Kristusom z vso svojo osebo, brez zaskrbljenosti, brez razpetosti med tem in onim, brez razdeljenosti v sebi.

O konkretnih zametkih posvečenega življenja žena v prvih stoletjih govori delo z naslovom *Meterikón*, v katerem so zapisane pripovedi in popisana življenja »svetih mater puščave, asketinj in svetih žena pravoslavne Cerkve«. (Med letoma 1990 in 1993 je Demétrios G. Tsámes izdal štiri knjige s tem naslovom). Velike puščavnice so bile »matere, mame«; kakor v grščini je tudi v slovenskem prevodu ohranjen izraz ama (grško ammâs, ali tudi različica ammâ), ki za žene ustreza izrazu za puščavnika »aba« (grško abbâs iz aramejskega abbâ), »oče, očka«. Puščavnice so bile v veliki manjšini, prav gotovo tudi zaradi socialne podrejenosti moškemu, tako da ni čudno, da – kot v primeru Teodore – naletimo na puščavnika, za katerega se je šele po smrti izkazalo, da je ženska. Pa vendar so ženskam priznavali enako duhovno višino in svetost, čeprav je v takem primeru veljalo, da je »po mišljenju moški«, kot se je sama izrazila ama Sara. Dovolj enakovredno pa so se lahko ženske posvečale meniškemu življenju v samostanih. Zapis dokazujejo, da ženske lahko dosežejo

Devica je rodovitna, ker je mati

Deviško življenje spremlja krščanstvo že od njegovih začetkov, čeprav je bila družina v judovstvu zelo pomembna in niso poznali življenja v vzdržnosti (razen vdov in v Jezusovem času esenske skupnosti). Vendar je Bog izbral za svojega Sina pot devišstva. V evangelijih beremo, kako se je Gospod učlovečil v Mariji, devici iz Nazareta, in je tudi sam živel deviško. Pravzaprav je vsa sveta družina živila deviško življenje. Tudi sv. Pavel daje prednost deviškemu življenju zaradi Božjega kraljestva. Korinčanom piše, da »samska in deviška skrbi za to kar je Gospodovo, da bi bila sveta po telesu in po duhu.«

Device iz prvih stoletij, o katerih so se ohranila poročila, so bile večinoma tudi mučenke. Naj naštejemo samo nekaj najbolj priljubljenih: sv. Neža, sv. Lucija, sv. Agata, sv. Barbara, sv. Uršula. Te žene so preganjali, ker so sprejele krščansko vero. Nekatere izmed njih so zavrnille poganske snubce in so jih zato mučili, druge so svoje življenje izročile Kristusu, mu posvetile svojo deviškost. Nekaj izmed njih jih je živelo tudi v puščavi. Znana je mati Sinkletika, ki je s svojo slepo sestro živela v egiptovski puščavi. Znanih je nekaj njenih izrekov, ki so se ohranili skozi stoletja. Tistim, ki so prihajali k njej po nasvete kako priti v nebesa, je svetovala: »Tukaj ne smemo biti brezskrbni. Sveto pismo namreč pravi: "Kdor misli, da stoji, naj pazi, da ne pade!" Po neznanem plujemo. Saj psalmist imenuje naše življenje morje. V morju pa so ponekod čeri, drugod zveri, a tudi mirna gladina. Zdi se torej, da

prav tako stopnjo popolnosti kot moški. Bile so tudi izobražene kot Melanija mlajša, ki je dobro znala latinsko in grško, prepisovala je rokopise in prebirala Sveto pismo.

Pahomij (287-347) je leta 320 ustanovil prvi samostan. Več puščavnikov je združil k skupnemu življenju (coenobium, cenebiti). Kasneje je ustanovil še devet moških in dva ženska samostana. Skupnostim je dal pravilo glede dela in molitve.

Zanimiv je podatek, ki ga najdemo v enajstem pismu sv. Hieronima (ok. 345 – ok. 420) in govori o obstoju dokaj razvite cerkvene občine v Emoni in v njej o ustanovi svetih devic. Z njimi si je dopisoval in jih na neki način vodil.

Od puščavništva v Egiptu dalje so puščavniki, menihi in nune darovali svoj čas hvaljenju Boga in priprošnji za svoje ljudstvo. Molitev je eden izmed živih izvirov kontemplacije in duhovnega življenja vse od zametkov posvečenega življenja. Človek, ki zaradi nebeškega kraljestva ostane deviški, je pričevalec. Pričevalcem ni treba govoriti: dovolj je, da so. Zato deviškost ni le apostolska, ampak je apostolat. Živeta deviškost je zgovoren izraz eshatološkega položaja Cerkve.

s. Ivanka Tadini ŠSSFCK

mi plujemo po mirnem morju, pogani pa po besnečem valovju. In mi plujemo podnevi, ker nas vodi sonce pravičnosti. Vendar pa je dostikrat možno, da se poganu v nevihti in temi posreči rešiti svoj čolnič, ker je bil buden, da pa se mi zaradi malomarnosti potopimo, čeprav smo na mirnem morju, ker smo izpustili veslo pravičnosti.»

V tem obdobju pa zasledimo poročilo o devicah tudi na naših tleh, in sicer v Emoni. Ohranjeno je namreč pismo sv. Hieronima (4. stoletje) emonskim devicam. Kakor smo lahko brali pred meseci, so na Gosposvetski cesti v Ljubljani našli grobove iz tega obdobja. Grobovi so razvrščeni okrog groba, za katerega se domneva, da je grob device ali mučenke. Prvi kristjani so namreč imeli navado, da so pokopavali pokojne okoli groba svete žene ali moža.

Ko je v 4. stoletju krščanstvo postala državna vera v rimskem imperiju in so se preganjanja končala, so device začele živeti v samostanih. Menišтво je doživelo svoj razcvet ravno v tem obdobju. Mnogi moške in žene so se namreč zatekli v puščavo ter živeli v votlinah ali v samostanih. Če je bilo v času preganjanj mučeništvo najvišja oblika predanosti Gospodu, pa so po koncu preganjanj mnogi izbrali prostovoljno mučeništvo v asketskem življenju. Bali so se namreč, da bi jih posvetno življenje odtrgalo od Gospoda, zato so zapustili svet in se posvetili postu in molitvi. Skozi stoletja so tako nastali mnogi ženski samostani, kjer so redovnice živele odmaknjeno. V Cerkvi na Slovenskem so se ohranile klarise in karmeličanke, ki še vedno živijo v klavzuri. V zadnjih stoletjih pa so se razvili tudi apostolski ženski redovi, ki živijo svojo posvečenost v služenju ubogim, mladim, bolnim, oddaljenim ...

Danes deviškost v medijih pogosto kritizirajo. Med iskalci, ki se zatekajo v azijske religije, pa je opaziti tudi zanimanje za življenje v vzdržnosti. Ta tok predstavlja za krščanstvo izziv, da bi ponovno poglobili razumevanje deviškega življenja zaradi Božjega kraljestva. Kaj pa pravzaprav je deviško življenje? Mnogi mislijo, da je v ospredju odpoved možu, družini. Vsekakor se je potrebno varovati prepričanja, da so se nekatere žene odločile živeti deviško zato, ker je to bolj gotova pot v nebesa. V prvi vrsti gre za Gospodov klic v posvečeno življenje, na katerega posvečene žene odgovorimo. Gospodu posvetiti vse svoje življenje, tudi svojo telesnost, ni jalo vo življenje. Marijino življenje nam jasno pokaže, da v krščanstvu nikoli ne govorimo samo o devištvu, ampak o devištvu skupaj z materinstvom. Devica, ki svoje življenje posveti Kristusu, je rodovitna žena. Njena rodovitnost se kaže v duhovnem materinstvu. Ko se razdaja v ljubezni do bližnjih, jim pomaga na duhovni poti in jih vodi k Gospodu. Njena ljubezen rojeva Božje otroke za Božje kraljestvo. To čudovito poslanstvo je še zmeraj privlačno, saj Gospod ne neha klicati deklet z velikodušnim srcem, da bi mu izročile svoje življenje. Da, biti devica in mati, to Gospod obljublja tistim, ki so vse zapustile in šle za njim.

s. Metka Kos FMM

Cvetana Priol

Mala cvetka slovenske svetosti

V letu 2019 v Frančiškovem svetnem redu nadaljujemo s temo, ki smo jo v krajevnih bratstvih obdelovali že lansko leto – svetništvo in slovenski svetniški kandidati. Kateheze so ponovno pripravili v mariborskem pokrajinskem bratstvu in jih v celoti (tako letošnje kot lanske) najdemo na spletni strani OFS Slovenije. V vsaki številki Brata Frančiška pa bo ponovno objavljena le krajša spodbuda ob enem izmed predstavljenih bodočih (če Bog da) svetnikov.

Svetopisemski odlomek: Jak 5,7-20 – Potrpežljivost in molitev

Zato, bratje, potrpite do Gospodovega prihoda! Glejte, poljedelec pričakuje dragocen sad zemlje in potrpežljivo čaka, dokler ne prejme zgodnjega in poznega dežja. Potrpite tudi vi; utrdite svoja srca, kajti Gospodov prihod je blizu. Ne godrnjajte drug nad drugim, bratje, da ne boste obsojeni. Glejte, sodnik stoji pred vrati. Bratje, za zgled trpljenja in potrpežljivosti si vzemite preroke, ki so govorili v Gospodovem imenu. Glejte, blagrujemo tiste, ki so bili stanovitni. Slišali ste o Jobovi stanovitnosti in videli ste Gospodov konec – da je Gospod zelo sočuten in usmiljen.

Predvsem pa, moji bratje, ne prisegajte, ne pri nebu ne pri zemlji ne s kako drugo prisego. Vaš »da« naj bo »da« in vaš »ne« naj bo »ne«, da ne zapadete sodbi.

Če kdo med vami trpi, naj moli. Če je kdo dobre volje, naj pôje hvalnice. Če je kdo med vami bolan, naj pokliče starešine Cerkve in naj nad njim molijo

ter ga v Gospodovem imenu pomazilijo z oljem. In molitev vere bo rešila bolnika in Gospod ga bo okrepil; če je storil grehe, mu bodo odpuščeni. Zato izpovedujte grehe drug drugemu in molite drug za drugega, da boste ozdravljeni. Veliko moč ima dejavna molitev pravičnega. Elija je bil človek, ki je čutil kakor mi, toda ko je goreče molil, da ne bi deževalo, na zemlji ni deževalo tri leta in šest mesecev. Nato je spet molil in nebo je dalo dež in zemlja je rodila svoj sad.

Moji bratje, če kdo od vas zaide od resnice in ga drug spreobrne, vedite, da tisti, ki grešnika spreobrne iz blodnje njegove poti, njegovo dušo reši iz smrti in pokrije množico grehov.

Odlomek iz Konstitucij OFS, člen 27,1

Sestre in bratje, napredujoč v življenjskih obdobjih, naj se učijo sprejemati bolezen in vedno večje težave in naj dajejo svojemu življenju globlji smisel s postopno odpovedjo in usmeritvijo v obljubljeno deželo. Trdno naj bodo prepričani, da se bo občestvo vernih v Kristusu in tistih, ki se ljubijo v Njem, nadaljevalo v večnem življenju kot »občestvo svetih«.

Kratek življenjepisa

Cvetana Priol se je rodila 19. 2. 1922 v globoko verni družini v Mariboru. Oče Josip je bil direktor Inštituta sadjarske šole v Mariboru, mati pa Amalija Milena, roj. Ribarič. Cvetana je bila prva od treh hčera, njej je sledila Božena, najmlajša pa je bila Nevenka. Vse tri hčere so obiskovale osnovno šolo pri šolskih sestrah v Mariboru. Po klasični gimnaziji in maturi leta 1941 je Cvetana nadaljevala študij glasbe

Molitev za beatifikacijo božje služabnice Cvetane Priol

*Vsemogočni Bog, Oče luči,
od tebe prihaja vsak dober dar;
hvala ti za Božjo služabnico Cvetano,
ki je svoje življenje darovala za Cerkev
in je tudi v boleznih in trpljenju zvesto
služila tvojemu klicu.*

*Podeli ji čast oltarja,
da bomo po njenem zgledu sprejemali
svoj križ
in v upanju na vstajenje gradili tvoje
kraljestvo.*

Po Kristusu, našem Gospodu. Amen.

*Oče naš ...
Zdrava Marija ...
Slava Očetu ...*

na glasbeni akademiji v avstrijskem Gradcu in Ljubljani. Po poklicu je bila glasbenica. Študirala je klavir in solo petje. Najraje je igrala klavir. Iz njenih skladb je odsevala njena duša.

Med drugo svetovno vojno so Nemci Priolovo družino preselili v avstrijski Gradec. Leta 1944 je Cvetana morala oditi na prisilno delo v tovarno tankov v Kapfenbergu v Avstriji, kjer je veliko trpela in zbolela za različnimi boleznimi, ki so jo spremljale do konca življenja.

Po drugi svetovni vojni se je Priolova družina vrnila v Maribor in Cvetana je začela poučevati glasbo. Njen duhovni voditelj p. Jakob Laura DJ piše med drugim, da je Cvetana svoje globinsko izkustvo srečanja z Bogom doživela spomladi leta 1939 v mariborski stolnici v Križevi kapeli, ko se je povsem in za vedno darovala Bogu, da bi kot laikinja služila Kristusu v njegovi Cerkvi, posebno med svojimi slovenskimi rojaki, z željo, da bi ostali zvesti veri in krščanskim vrednotam. Bog je to njeno pobudo sprejel. Kmalu se je začel njen križev pot po bolnišnicah in sanatorijih, ki je trajal vse do njene smrti.

Cvetana je želela iti v misijone, česar pa seveda nikoli ni mogla uresničiti zaradi bolezni. Tako je po Božji previdnosti postala misijonarka iz bolniške postelje. Je pa že v gimnaziji začela okoli sebe zbirati dekleta in jih navduševati za evangeljski apostolat. Njena dekleta so bila predhodnice današnjih katehistinj; Cvetana jih je poučevala in duhovno oblikovala.

Po prestani hudi bolezni, ko je celih šest mesecev morala ležati nepremično vkenjena v mavec, je leta 1965 postala učiteljica glasbe na državni glasbeni šoli v Mariboru, kjer je poučevala do upokojitve leta 1969.

Cvetana je bila tudi pesnica. Njene pesmi so največ verskega značaja. V njih se zrcali njena globoka vera in velika ljubezen do Boga. Cvetana je bila tudi izvrstna pisateljica. To je dokazala predvsem s svojim duhovnim dnevnikom z naslovom Darovana, v katerega je zapisovala svoja razmišljanja ob trpljenju zaradi bolezni in drugih preizkušenj. Cvetanin duhovni dnevnik je skupaj z njenimi proznimi in pesniškimi deli ter pričevanji tistih, ki so jo poznali in so ji bili blizu, leta 2004 izšel pri Slomškovi založbi v Mariboru pod naslovom »Cvetana Priol na poti svetosti«.

Cvetana je živela precej skrito, ker je bila veliko bolna in je dosti časa preživela po bolnišnicah in zdraviliščih. Svoje življenje je darovala predvsem za duhovnike. Leta 1947, ko je imela 25 let, se je pričel križev pot njenega življenja. Bolehala je za najrazličnejši bolezni. Imela je pljučnico, vnetje rebrne mreže, jetični proces na pljučih, kostno jetiko, jetiko na maternici, vnetje ledvic, trebušno gripo, vnetje želodčne sluznice, težave z ravnotežjem in sluhom, hude bolečine v želodcu in nazadnje vnetje dvanajsternika, zaradi česar je tudi umrla. Svoje trpljenje je sprejemala z veseljem. Brez globoke vere in ljubezni do Boga tega ne bi zmogla.

Umrla je v sluhu svetosti 11. avgusta 1973 v Mariboru in je pokopana na mariborskem pokopališču na Pobrežju. V zadnjih dneh pred svojo smrtjo je še posebno prosila za molitev k škofu Antonu Martinu Slomšku.

Duhovna dediščina svetnika in aplikacija za sodobni čas

Cvetana je zapisala:

Kako so mi starši dali ime Cvetana? Čitali so povest iz časov starih Slovanov »Darovana«. V njej hči poganskega duhovnika sprejme krščanstvo in se odpove svetu, da bi služila Bogu. Imenovala se je Cvetana. Tudi meni so dali ime Cvetana. Dosegla sem svoj poklic misijonarke: Postala sem misijonarka s trpljenjem – misijonarka na bolniški postelji.

Čeprav je imela veliko idej in želje po apostolskem delovanju, je zaradi bolezni morala Bogu izročati le svoje bolečine. Pri tem nam je lahko zgled, da med velikimi stvarmi, ki jih nekateri opravljajo (tudi na duhovnem področju), ne spregledamo majhnih in na videz nepomembnih stvari.

Vaja:

Vsi smo na poti svetosti. Pomisli, če bi danes moral podati predlog za beatifikacijo (za izbiro za svetnika), koga iz svojega bratstva bi predlagal? Kako bi sestro ali brata predstavil in utemeljil svojo izbiro?

bl. Chiara Luce Badano

Chiara Badano se je rodila 29. oktobra 1971 v Italiji globoko vernim staršem, ki so jo po desetih letih zakona, ko niso mogli imeti otrok, sprejeli kot Božji dar. Bila je zelo priden otrok, kakršnega bi si želela vsaka mama. Že v pismih, ki jih je napisala kot otrok, se je pokazala kot zelo velikodušna, polna ljubezni in zaljubljena v Jezusa. Septembra 1980 se je udeležila srečanja deklic iz gibanja fokolarov in tam odkrila zanj povsem nov način življenja in razmišljanja. Odločila se je izpolnjevati Božjo voljo v sedanjem trenutku in živeti za Jezusa in po evangeliju.

Dati pomen vsaki stvari

Gibanje fokolarov, ki živi medsebojno ljubezen in ima Jezusa med seboj, je ustanovila Chiara Lubich. V njem je navada, da vsak, ki začne pot pristnega krščanstva, dobi novo ime in si izbere evangelijski stavek ter tako dobi svojo besedo življenja. Chiara Lubich je za Chiaro Badano izbrala novo ime: Chiara Luce, kar pomeni luč ideala, ki premaga svet.

V srednji šoli se je Chiara zelo veliko učila. Imela je veliko prijateljev, mnogim fantom je bila všeč, rada je pela in plesala. Ko ni naredila četrtega letnika, je bila to zanj huda bolečina, ki je ni mogla takoj izročiti Jezusu, a je kljub temu v svojih težavah prepoznavala Boga. Imela je neizmerno željo, da bi bila celovita osebnost, ki s svojim življenjem podarja drugim svoje odkritje, da je Bog ljubezen. Na peresnici je imela napisano: »Ljubiti, ljubiti vedno, ljubiti vse«. V eni izmed šolskih nalog pa je napisala: »Človek pogosto ne živi svojega življenja, ker je potopljen v čas, ki ne obstaja: v spomin

ali v obžalovanje. Lahko bi dal pomen vsaki stvari, tako da bi izstopil iz svoje sebičnosti in bi dal smisel vsakemu svojemu dejanju v dobro drugim.«

Zakaj, Jezus?

Proti koncu počitnic po četrtem letniku je pri igri tenisa začutila v rami močno bolečino, ki nikakor ni minila. Izkazalo se je, da gre za bolezen osteosarkom – eno najresnejših in najbolj bolečih oblik raka.

Po prvem posegu in dolgi kemoterapiji je vzkliknila: »Zakaj, Jezus?« A nekaj trenutkov kasneje je nadaljevala: »Če to hočeš ti, Jezus, hočem tudi jaz.« Takrat je Chiara Lubich v pismu pisala: »To bolezen mi je Jezus poslal ob pravem trenutku, poslal mi jo je, da bi ga znova našla.«

Ko jo je bolezen že priklenila na posteljo, je vsa sijala od sreče, da se bo lahko kmalu srečala z Jezusom. Takrat je vse svoje prihranke podarila v dobrodne namene in ob tem rekla: »Jaz jih ne potrebujem, imam vse.«

V bolnišnici je zavrnila morfij, ki so ji ga zdravniki želeli dati za ublažitev bolečin. Želela je imeti še nekaj, kar lahko daruje. »Morfij odvzame prisebnost in jaz lahko darujem Jezusu le bolečino. Ostalo mi je samo to. Če nisem pri za-vesti, kakšen smisel ima moje življenje?«

Pesem namesto joka

Dve leti se je borila z boleznijo in kljub negibnosti je bila zelo dejavna, bila je v stalnem stiku s prijatelji, spremljala je dejavnosti gibanja fokolarov, pošiljala je razglednice, sporočila, darilca. Eden izmed prijateljev pravi: »Predvsem v času bolezni je bila ona tista, ki me je podpirala, ki je znala najti prave besede in dejanja, da me je opogumila.«

Rekla je, naj po smrti ne jočejo za njo. »Odhajam k Jezusu, da začnem drugačno življenje. Ne želim, da bi ljudje na mojem pogrebu jokali, želim pa, da bi z vsem srcem peli.« Pomagala je pripravljati svoj pogreb, ki je bil kot pravo poročno slavlje. Staršem je naročila, naj na pogrebu pojeta in si ponavljata: »Danes Chiara Luce vidi Jezusa.«

7. oktobra 1990 ob štirih zjutraj je zaspala v Gospodu. Kongregacija za zadeve svetnikov je kot vicepostulatorko za primer Chiare Luce imenovala Mariagrazio Magrini, ki pravi: »Chiara je bila svetnica našega časa. Danes se veliko ljudi ustavlja ob njenem grobu in tam puščajo sporočila in pisma: nekdo se ji zahvaljuje za pre-jeto milost, drugi ji je hvaležen, ker čuti, da ga spremlja, spet drugi jo prosi za bolnika, nekdo ji zaupa svojo dušo ... In jaz? Ostajam brez besed. Chiarino življenje po evangeliju me je močno pretreslo in nagovorilo. Zdaj razmišljam o svojem

naslednjem koraku.«

Za blaženo je bila razglašena 25. septembra 2010, goduje pa 29. oktobra.

Vir: <https://druzina.si/ICD/spletnastran.nsf/clanek/55-44-MladiVal-4>

DAR DIALOGA

DUHOVNE VAJE ZA SESTRE IN BRATE
FRANČIŠKOVEGA SVETNEGA REDA
in TISTE, KI JIM JE SV. FRANČIŠEK BLIZU

800 let po obisku
sv. Frančiška pri sultanu

Datum: 1.-3. marec 2019
Kraj: Minoritski samostan, Bolniška 30, Piran
Prispevek: 50 €
Prijava zbira: br. Mirko Potočnik, 051/310 - 419,
do 25. februarja mirko.fsr@gmail.com

Začetek v petek ob 18.30, zaključek v nedeljo ob 14.00.

Marjetka Birk OFS

Marjetka Birk OFS je na zadnjem kapitlju v Pokrajinskem bratstvu Ljubljana sprejela službo bratske animatorke. Sama pravi, da to ni služba, ampak klic. Marjetka ima posebno čutenje do Frančiškovih otrok in mladine. Z vsem srcem in vso ljubeznijo išče poti do njih in jim želi biti blizu. K temu pa nagovarja tudi vse nas.

Marjetka, se lahko najprej predstaviš našim bralcem? Od kod prihajaš, kje sta se srečala s Francijem, na kratko opiši svojo družino?

Da, kdo sem? Najprej žena in mama petih otrok, ki niso več otroci, in seveda babica, ki se veseli petega vnuka. Žena, hvaležna za obdarjenost z ljubeznijo domače družine, Francija in Gospoda, ki me, kot orel svoje mladiče, nosi na svojih perutih, me dviga in spušča, prestreza in spet dviga ... In vem in zaupam, da tako tudi moje in »moje« otroke ter vse Božje otroke. Živim, delam in želim utelešati ljubezen v treh okoljih: doma, v službi in v Cerkvi (župnija, OFS). Prihajam iz Sostra, iz primestne župnije, kjer me je krstil škofijski duhovnik in ob starših vzgajali bratje minoriti. Sedaj smo spet v oskrbi škofijskega duhovnika, g. Aleša, ki je tudi brat v duhovniškem bratstvu OFS.

S Francijem sva se srečala v mladinski skupini, kjer je ljubezen vzklila in rasla, se vzgajala in oblikovala. Vedno sva bila odprta v iskanju dobrega za najin odnos in najino rast v veri. Verjela sva, da najbolj vzgajava z zgledom. Ta pa, kljub željam, ni vedno samo dober!

Tvoja pot v OFS?

... se je začela morda že v srednji šoli, ko smo pri mladinskem verouku spoznavali sv. Frančiška ob 800-letnici njegovega rojstva. Njegova zgodba me je po besedah p. Frančka navdušila tako, da je naša Klara dobila ime Klara. Potem pa so pred približno 25 leti bratje minoriti v Sostrem začeli oživljati bratstvo. Najprej so, ob tistih, ki so dali obljube že v svojih mladih letih, zbrali starejše sestre in brate. Potem so začeli nagovarjati nas, starše Frančiškovih otrok in mladine. In tako se nas je nekaj nabralo. Letos smo obhajali 20-letnico obljub, hvaležni p. Ernestu in p. Francu, ki sta nas popeljala na to milostno pot.

Z odraščanjem otrok je rasla tudi tvoja ljubezen do FO in FRAME. V Sostru je bila dolga leta velika skupina FO. Krajevno bratstvo in Frančiškovi otroci ste dihali kot ena družina. Kako se spominjaš teh začetkov?

S FO sta v Sostrem začela p. Danilo in Silvestra Sadar. 28 let bo od tedaj. Prva srečanja so imeli enkrat mesečno, ob nedeljah popoldan. S Francijem sva čutila, da je to dobro za otroke, zato sva jih spodbujala k udeležbi. Kmalu spodbude niso bile več potrebne. Skupaj z njimi sva se udeleževala festivalov in tako »zadilhala« ta zrak. V Sostrem smo imeli blagoslov. Med seboj smo imeli bogoslovce in brate, ki so imeli radi otroke in mlade: br. Andreja, br. Miha, br. Damjana, br. Branka in druge. Ob srečanjih so vzgajali dobre animatorje. Že kmalu na začetku smo imeli tudi skupna srečanja. Družabno ob miklavževanju in molitveno ob obhajanju transitusa in duha Assisija. Kasneje smo uvedli še druženje ob zaobljubah FO in FRAMA.

Zdi se, da se kar nekaj mladih »izgubi« na prehodu iz FRAME v OFS. Kaj misliš, zakaj? Kaj bi mi, OFS, lahko naredili, da bi se nam mladi rajši pridružili?

Biti Frančiškov brat/sestra je odgovor na klic. Sama ne mislim, da bi se nam mladi morali pridružiti. Vsak ima svojo pot. Seveda si želim novih poklicev. Najbolj pa si želim, da bi mladi spoznali Gospoda, ga vzljubili in mu sledili tam, kamor jih On kliče. To, se mi zdi, mora biti osnovno poslanstvo FO in FRAME.

Mi pa moramo predvsem živeti svojo poklicanost v ljubezni, spoštovanju, odprtosti in dobrohotnosti. Dobro bi bilo, da bi med seboj gojili takšne odnose, ki bi omogočali mladim prepoznavati

frančiškovski poklic in ne bi od njega odvrčali. Vsaka sestra, vsak brat se lahko vpraša, kaj lahko naredim za to.

Kako si predstavljaš vlogo bratskega animatorja in kako otroci in mladi sprejemajo to službo, ki je doslej niso bili vajeni?

Moji otroci so me naredili za mamo, FO in njihovi animatorji pa za bratsko animatorko. Pridružila sem se jim s spoštovanjem in zavedanjem, da oni učijo mene in ne jaz njih. Nisem prevzemala voditeljske vloge. Ta pripada animatorju, ki ga bratstvo izbere med seboj. Je pa včasih potrebno bratsko spominjanje. Predvsem v skupinah FO si animatorji želijo prisotnosti odraslega. Morda jim to daje neki občutek varnosti, posebno če so animatorji še mlajši. Včasih je preživahno in je potrebna odločnejša beseda, drugič drugačen pogled, umirjenost. Predvsem pa mladim lahko damo iz svojega izkustva. FRAMA, kot vsi mladi, se želi osvoboditi »nadzora staršev«. Ne želijo stalne prisotnosti. Samo kdaj, za pričevanje, pravijo. Da, morda jim res kažem/o bolj starševski kot bratski obraz (:). Tako so mi animatorji nekoč dali spominek z napisom: »Tudi animatorji včasih potrebujemo mamo.«

Sicer pa menim, in animatorji potrjujejo, da je prisotnost bratskega animatorja predvsem v skupinah FO nujno potreb-

na. Le tako se lahko zagotavlja neka stalnost. Duhovni asistenti so namreč vse bolj obremenjeni, sprejemajo nove službe in odhajajo. Prav tako odhajajo mladi animatorji, saj to od njih zahteva pot življenja. Mi, OFS, pa lahko poskrbimo, da vedno smo.

Čutim, da smo bratski animatorji v krogu FO in FRAMA vedno bolj nekaj običajnega. Hvaležna sem Valentini, ki je z vso občutljivostjo povabila na duhovne vaje FO vse bratske animatorje. Sodelovali smo vsak po svojih močeh in sposobnostih. Tudi stalna molitvena podpora je mladim dragocena.

Kaj si mladi želijo od nas, bratov in sester OFS? Kje bi jim lahko prišli bližje? Kje bi lahko bolje sodelovali?

Kaj si FRAMovci želijo od nas, so nam jasno sporočili na našem duhovnem kapitlju pred dvema letoma: prisotnost na njihovih dogodkih in pripravi le-teh, zgled (zakonsko, družinsko, versko življenje), spodbude z besedo in molitvijo (za našo poklicanost, poslanstvo), finančno podporo, en dogodek na leto zanje. OFS je predvsem pomemben tam in takrat, ko ne čutijo podpore duhovnih asistentov. Želijo si več OFSjevcev angažiranih za FRAMO, večjo prisotnost na njihovih srečanjih, več poznanstev, manj strahu zaradi različnosti, veselja nad mladostno živahnostjo, iskanja skupnih poti, sodelovanje in prisotnost na srečanjih Frančiškovih otrok.

V naših bratstvih zadnja leta na kapitljih volimo tudi službo bratskega animatorja. Morda si nekateri bratje in sestre bojijo sprejeti to službo. Kako bi jih spodbudila, opogumila?

Biti bratski animator je morda bolj poklic kot izvolitev. Zato naj bodo

volitve te službe izvedene z veliko občutljivostjo, v odprtosti sv. Duhu. Izvoljeni pa jo naj sprejme z ljubeznijo in zaupanjem. Gospod ve, zakaj in koga kliče. Kot sem že rekla, otrok naredi iz ženske mamo in iz moškega očeta. FO in mladi pa iz sestre in brata naredijo bratskega animatorja (:).

Imaš kot bratska animatorka kakšne načrte za naprej? Kako vidiš prihodnja leta, čemu bi rada dala poudarek?

Načrte? Nisem človek, ki veliko načrtuje. Bolj sem človek, ki posluša notranji glas in mu sledi. Čutim, da moramo v Cerkvi mladim nuditi prostor varnega druženja, ki jim bo omogočal zdrav razvoj na vseh področjih človeškega bivanja. Starši danes ne zadostujejo. In zelo me zaboli, ko včasih slišim, »vzgoja (tako verska kot občečloveška) je stvar staršev«. Ni res. Vsak človek (vzgajamo se celo življenje) srka iz vse okolice, otroci toliko bolj. Zato je zelo pomembno, kakšno okolje in kakšne priložnosti jim ustvarjamo. Tu vidim, da bi z boljšim povezovanjem Frančiškovih redov med seboj, z voljo in ljubeznijo do mladih lahko naredili več. Pa se zdi, kot da se malo bojimo drug drugega.

Tudi me je kdaj zbolelo, ko sem slišala, »za pet otrok se ne splača«. Skupinice, bratstva so postala majhna. Tudi v Sostrem je letos tako. Iz skupine, pri kateri je župnijski dom pokal po šivih, je sedaj nastala skupinica treh FO in desetih animatorjev. Kljub temu, ali pa zato toliko bolj, so naša srečanja bogata in prijetna.

S. Marinka iz Nazarij mi je bila vedno velika vzornica. Opazovala sem jo že na festivalih, ko so bili moji otroci še majhni. Ko je zbolela, sem jo obiskala v bolnišnici. Takrat mi je položila na srce: »Če se kdaj sprašuješ ali je vredno, tudi z mojem sva se o tem spraševala, ti povem, da je vredno. Nikoli ne veš, kaj otrok nese s seboj v svoji notranjosti. Imela sem deklico iz ranjene družine. Na videz se je kot brezdomka izgubila. A povedali so mi, kako se je zavzela za nekoga, ki je bil zasmehovan zaradi svoje vere.« Vsak je dragocen. Mnogi iz vrst FO so odšli, kot tudi otroci odhajajo po birmi, mnogi ne zaživijo po naših vrednotah. Nihče pa ne vidi njihove notranjosti, tistega, kar nosijo v sebi. Mi sejmo, Gospod pa bo dajal rast.

Draga Marjetka, hvala, da si nam odstrla delček svojega življenja. Hvala za tvoje razmišljanje in ljubezen, ki jo razdajaš vsem nam, ki skupaj s teboj hodimo za Gospodom po Frančiškovih stopinjah. Blagor Frančiškovim otrokom in mladini, da imajo tako bratsko animatorko!

Pogovor sem pripravila
Mateja Trajbarič OFS

Utrinek z duhovnih vaj OFS

Dom duhovnosti sv. Benedikt,
Kancevci, od 5.–7. oktobra 2018

Napočil je dan, ki smo ga nekatere sestre in bratje z velikim veseljem dočakali. Bil je lep, sončen in prijeten dan, prav nam naklonjen. Prišel je čas odhoda na duhovne vaje v Kancevce. Naš duhovni asistent br. Marjan Potočnik OFMCap nas je popeljal iz Loga pri Vipavi skozi Lokavec do Predmeje ter čez hrib Čaven in Goro prek Višenj do Kancevcev. Tako smo v prijetnem vzdušju priromali v Dom duhovnosti, ki nam daje milost, mir, ljubezen in toplino.

Prijazno nas je sprejel br. Stane Bešter OFMCap in nam odredil sobo za prenočišče. Pridružili sta se nam še dve sestri iz Maribora in brat iz Celja. Nadaljevali smo ob mizi, ki je bila okusno in skrbno pripravljena. Večerja nas je

povezala kakor Jezusa in apostole. Po njej in zahvali Bogu zanjo in za roke, ki so nam jo pripravile, je sledil v mali dvorani pozdrav in nagovor p. Martina Gašpariča OFMConv, voditelja duhovnih vaj. Z nami je bil tudi br. Primož Kovač OFMCap. Na kratko smo se predstavili in ugotovili, da bo prijetna skupinica.

Tema duhovnih vaj je bila svetništvo in naša poklicanost k svetosti. Po zaključku našega prvega razmišljanja je br. Marjan daroval sv. mašo in nato smo odšli k počitku.

Sobotni dan, Marijin dan, smo začeli s hvalnicami. V premišljevanjih smo bili enotni, saj smo se zavedali, da nas čaka veliko dela in še več posvečanja molitvi in duhovnosti. Pustolovščina, h kateri smo poklicani, je mozaik čimbolj lepih stvari, ki so pred Bogom potrebne. Povzetek je bil iz Mojzesove knjige. Bog si je izbral Izrael, da bi na njem pokazal in razodel svetost. Bili so zatiran narod. Rešil jih je iz sužnosti, da bi ostali sveti. Tudi nas kliče Bog v življenje, saj ima tudi z vsakim izmed nas svoje načrte. Zapoveduje vsem: »Bodite sveti, kajti jaz Gospod, vaš Bog sem svet.« Tudi svetniki niso popolni ljudje. Svetost si zaslužijo s svojim življenjem. Biti morajo odprti za Boga in ljudi okrog sebe. Ustvaril nas je zato, da bi postali sveti. Čeprav je zelo zahtevno, to milost lahko sprejmemo in z njo sodelujemo. Po naravnih poteh je ne moremo, če pa gremo iz vodoravnega navzgor, je to mogoče. Gre za Božjo izbiro, kakor je Bog izbral Izraelce, npr. Davida, Marijo ...

Tudi nas je Bog izbral, npr. za OFS. Vsak se ne prepozna, le tisti, ki sledi Božjemu glasu. Da pa postanemo svetniki, se moramo radovati in veseliti v svetosti. Svetnik se ne rodiš, svetnik

postajaš, če imaš vero in ljubezen do uboštva, čistosti, nežnosti, preprostosti, pobožnosti, kreposti ter ljubezen do Boga, do bližnjih in do vseh potrebnih. Prva svetnica je bila Devica Marija, Jezusova in naša Mati, Kraljica sveta. Živela je svetost in krepost od Jezusovega spočetja do njegove smrti na križu. Vedno je bila z Jezusom, vedno je bila tam.

Navzočnost svetnikov v našem življenju je bila prvič pri sv. krstu. Pri maziljenju se molijo tudi kratke litanije vseh svetnikov, tako kot pri duhovniškem posvečenju, ko diakoni ležijo na tleh. Tudi med razmišljanjem smo molili litanije vseh svetnikov, in sicer tako, da je vsak svojega krstnega zavetnika imenoval, opisal in prosil za usmiljenje. Kaj pomeni biti dober kristjan? To nam je Jezus razložil z blagari. Zvečer smo si ogledali še film o sv. Maksimiljanu Kolbeju, ki je dal življenje za bližnjega.

Nedelja, Gospodov dan, dan počitka. Dan smo začeli s hvalnicami. Sledil je zajtrk, nato smo se ponovno zbrali v dvorani k branju o Etty Hillesum. Bila je izredna pričevalka upanja. Nato smo se udeležili sv. maše v cerkvi sv. Benedikta. Bila je slovesna sv. maša. Dva para sta obhajala zlati poročni jubilej, en par pa peto obletnico poroke. Po sv. maši je sledil še pogovor in razmišljanje o Ettyni zgodbi. Duhovne vaje smo zaključili s kosilom. Po prijetnem klepetu in druženju ob mizi smo se Bogu zahvalili za vse darove, ki smo jih prejeli po našem Gospodu Jezusu Kristusu. Domov smo se vrnili napolnjeni z Božjo milostjo, obogateni z Božjimi darovi, polni duhovne hrane, miru in veselja ter to ponesli vsem potrebnim.

Cvetka Kompara OFS

Znani člani Frančiškovega svetnega reda

Frančišek Saleški

Rodil se je 21. avgusta 1567 v družini Boisy v Savoiji kot prvorojenec stare plemiške družine (za njim je prišlo še devet otrok). Pri krstu so mu dali ime Frančišek Bonaventura. Oče je bil iz rodu, ki je imel svoj dom na gradu Sales, zato je dobil priimek Salesius, po naše Saleški. Na njegovo življenjsko pot so odločilno vplivala leta študija v Parizu: nabral si je odlično izobrazbo, notranje je dozorrel, napredoval v duhovnem življenju, poleg tega pa si je pridobil znancev in prijateljev, ki so bili kasneje vodilni v francoskem javnem življenju. Iz Pariza je šel v Padovo, kjer je napravil doktorat iz posvetnega in cerkvenega prava. Sicer je imel možnost, da bi se ugledno poročil in dobil obetavno dvorno službo, vendar je sam izbral duhovništvo. Ko se je vrnil domov, mu je bratranec priskrbel mesto prošta ženevskega kapitlja. Leta 1593 je prejel mašniško posvečenje in kmalu zatem nastopil kot odličen pridigar in zelo iskan spovednik. Za duhovnega voditelja so si ga izbrali celo njegovi starši in drugi domači. Njegovo delovno mesto je bilo med kalvinci v Ženevi.

Ko je ženevski škof iskal pomočnika, ki naj bi ga tudi nasledil, se je njegovo oko ustavilo na Frančišku, ki se je dolgo na vse kriplje branil, potem pa je to odgovorno službo vendarle sprejel, ker je v tem videl Božjo voljo. Škofovsko posvečenje je prejel leta 1602. Kot škof je »vsem postal vse«. Posebno skrb je posvečal vzgoji in izobrazbi dobrih duhovnikov. Nikomur ni odrekel osebnega pogovora. Obiskal je tudi najbolj

zakotne dele svoje škofije. Ob nedeljah in praznikih je vernikom sam razlagal krščanski nauk. Ob vsem tem je tudi veliko pisal. V svojih spisih, najbolj je znana Filoteja, je poudarjal misel, naj se krščansko življenje uresničuje v svetnem življenju in da mora prava pobožnost voditi vsako poklicno delo.

Ko so mu začele pešati moči, si je za škofa pomočnika izbral svojega mlajšega brata Janeza Frančiška. Pred božičnimi prazniki leta 1622 je začutil, da se bliža konec. Na praznik sv. Janeza Evangelista (27. decembra) je še s težavo maševal, naslednji dan, na praznik nedolžnih otrok, pa je izdihnil dušo. Med svetnike ga je prištel papež Aleksander VII. že leta 1665, papež Leon XIII. (1878–1903) pa ga je leta 1887 razglasil tudi za cerkvenega učitelja.

Frančišek Saleški se je v prvih letih duhovništva veliko ukvarjal s pridiganjem. Ker na prižnici ni dosegel zavidljivih rezultatov, se je odločil, da bo svoje misli objavil na letakih, ki jih je raznašal po hišah in pritrjeval na zidove. Zaradi izvirne komunikacijske domislice svojega časa ga je papež Pij XI. (1922–1939) leta 1923 razglasil za zavetnika novinarjev.

Frančišek Saleški sam sicer ni bil član Frančiškovega sve-

tnega reda (čeprav ga najdemo na seznamih), je bil pa z manjšimi brati povezan. Kapucini so mu leta 1617 celo podelili znamenje pripadnosti Frančiškovi družini. Po legendi naj bi se mu ob Ženevskem jezeru prikazal sveti Frančišek Asiški in mu dejal: »Želiš si mučeništvo, kot sem si ga želel tudi jaz. In enako kot meni tudi tebi mučeništvo ne bo podarjeno. Postal boš orodje svojega lastnega mučeništva.«

Za njegov godovni dan je bil izbran 24. januar, dan, ko so prenesli relikvije v cerkev v Annecyju.

Pridiga nadškofa Stanislava Zoreta ob sprejemu relikvij sv. Frančiška Asiškega

Dragi pater Robert, in vsi Frančiškovi bratje, varuhi tega Marijinega svetišča Marije Pomagaj, spoštovane sestre redovnice, dragi ministranti, pevci, drugi bogoslužni sodelavci, dragi bratje in sestre, dragi romarji, dragi Marijini čistilci! Kot smo slišali v uvodnih besedah rektorja tega svetišča, patra Roberta, smo tukaj zato, da sprejmemo in počastimo relikvije svetega Frančiška Asiškega, in se ob njih navdihujemo za poglobljeno in prenovljeno molitev za duhovne poklice in za njihovo stanovitnost. Zanimivo bi bilo prehoditi pot teh relikvij od Frančiškovega življenja naprej, pa potem skozi vseh teh 800 let, dokler niso prišle sem na oltar v baziliki Marije Pomagaj. Vendar nismo tukaj zato, da bi premišljevali pot teh relikvij, ampak bi vas rad v tem razmišljanju povedel na pot nekega drugega izročila, ki nam ga je zapustil sv. Frančišek, izročila, ki ni iz njegovega groba, ampak izročila iz njegovega življenja. Kakor so te relikvije dragocene, saj so del telesa, ki ga je imel sv. Frančišek, so veliko bolj dragocene tiste druge relikvije, relikvije njegovega življenja, ki jih lahko občudujemo in ki nas nagovarjajo. Ko je Frančišek začel iskati samega sebe, svojo pot, svojo prihodnost, mu ni bilo jasno, kam bo prišel, in zato ni presenetljivo, če so ga njegovi sodobniki imeli za norega, da je izgubil pamet. Frančišek pa je

prihajal pred Gospoda in vpraševal: »Gospod, kaj hočeš, da storim?« Odgovora ni dobil pri prvem vprašanju, pri prvem poskusu, ampak je vprašanje ponavljal, in to Gospodu Bogu. V tem je tisto prvo sporočilo, ki ga želim naglasiti za vse nas, dragi bratje in sestre, Boga spraševati, kaj hoče, da storimo. Kajti če naj bi bil ta večer in obisk relikvij poglobitev naše molitve za duhovne poklice, potem moramo najprej sami zares stopiti pred Boga. Ni dovolj, da prihajamo pred Boga in mu dopovedujemo, da naj pokliče ne vem koga, zato da bo v njegovi Cerkvi dovolj duhovnih in redovnih poklicev. Ne, to je prelaganje odgovornosti na nekoga drugega. Frančišek je sam šel pred Boga in zase vpraševal: Gospod, kaj hočeš, da storim? In zato moramo tudi mi, dragi bratje in sestre, spraševati Boga: Gospod, kaj hočeš, da storim? Pa ne bo Gospod Bog rekel, da pojdi v samostan ali pa da pojdi v bogoslovje, ne bo, in vendar ti bo povedal, kaj naj storiš. Zato, da boš tudi ti živel iz njegove volje, da boš na neki način tudi ti v svojem življenju, v zakonskem življenju, v družinskem življenju, v poklicnem življenju živel duhovni poklic, ki ga boš zajemal iz Gospoda Boga. Zato, Gospod, kaj hočeš, da storim? Kot mama, kot oče, kot mož, kot žena, kako hočeš, da živim? Da ne bomo navdihov dobivali s strani časopisov, iz medijev, ne vem od kod vse. Naš navdih, kristjanov navdih za življenje mora prihajati od Boga. Zato, Gospod, kaj hočeš, da storim? In ko je Frančišek dobil odgovor: »Pojdi in popravi mojo Cerkev,« se je njegova pot začela križati z očetovo potjo, z očetovimi zamislimi. Oče je imel svoj načrt za tega sina, ki je imel v sebi vo-

diteljski dar. Sin pa je začel hoditi pot nebeškega Očeta, Gospodovo pot, in ta spor je šel tako daleč, da ga je oče razdedinil, sin tudi v tem primeru ni bil manjši, slabši, šibkejši od svojega očeta, in je očetu vrnil še obleko, ki je bila njegova, in takrat dejal tole: »Odslej naprej ne bom nič več govoril: oče Peter Bernadone, ampak Oče, ki si v nebesih.« Temelnjemu vpraševanju, kaj hočeš da storim, sledi temeljna odločitev, korenita odločitev. Drugi zgled, druga relikvija, ki nam jo izroča življenje sv. Frančiška: Odločiti se za Boga, pustiti ob strani vse tisto, svetno in posvetno, ker bi morda postalo ovira v tvoji odločitvi za Boga, v tvoji hoji z Bogom, v tvojem krščanskem življenju. Četudi se medtem morda kdaj trga srce, srce ostane živo in odnosi osrečujejo, če se korenito odločimo za Boga. Sicer v življenjepisih sv. Frančiška nikjer ne piše, kako se je razpletel odnos med Frančiškom in očetom Petrom Bernardonejem, ampak če je Frančišek znal živeti ljubezen po zgledu Jezusa Kristusa, sem trdno prepričan, da je živel ljubezen tudi v odnosu do svojega očeta, ker ni mogel drugače ravnati, če je bil njegov Oče nebeški, in nebeški Oče je tako vzljubil svet, da je dal svojega edinorojenega Sina, da se ne bi nihče ne pogubil, kako naj Frančišek, ki hodi za Nebeškim očetom ne moli, ne prosi, ne moleduje za svojega zemeljskega očeta, ampak odločitev za Boga ostaja radikalna. Nam se žal dogaja, dragi bratje in sestre, da do te korenite odločitve nikoli ne pride. Svojo vero, svoj odnos z Bogom dostikrat živimo iz nekakšne navajenosti. Vedno smo tako živeli, Bog pa hoče, da smo temeljiti, globoki, da se odločimo zanj, da

postane moj Bog in moje vse, kakor je govoril sv. Frančišek. Tretja relikvija, ki nam jo zapušča življenje sv. Frančiška, je zapisana v besedah oporoke, tam Frančišek pravi: »Ko mi je Gospod dal brate, mi ni nihče povedal, kaj in kako, ampak sam Gospod mi je navdihnil, naj živim po zgledu svetega evangelija, Gospod mi je dal brate.« Kakšna čudovita logika Božjega delovanja! Na začetku vprašanje, kaj hočeš, da storim, potem ga pripelje do odločitve, Oče naš, ki si v nebesih, in ta odločitev za Boga ga pripelje k bratom, ga odpre za brate. In ljudje začutijo, kako jih ob Frančišku na poseben način nagovarja Bog, in ni čudno, da so bratje prihajali v velikem številu. Že za časa njegovega življenja jih je bilo več tisoč, ker so videli, da gre pri Frančišku zares, da je ves božji, in da je v tem biti božji postal ves ljubezen. Sprejemati brate. Naša težava, sprejemati brate, tako tiste, ki so naši bratje po krvi, tiste, ki so naši bratje po sorodstvu, kakor tudi tiste, ki so naši bratje po božjem obličju, ki ga vsak izmed nas nosi v sebi. Ni vedno lahko, nikakor ne! V kom vse nismo sposobni spoznati božjega obličja, zakaj ne? Ker v nas ni božje ljubezni, božja ljubezen prepozna svojo podobo v vsakem človeku. Tam pa, kjer te ljubezni manjka, podoba ostane zabrisana, in zato je tako zelo pomembno, da se v resnici odločimo za Boga, za Očeta, da bomo mogli začeti sprejemati brate in živeti zanje. Gospod tudi nam daje brate, ampak mi jih moramo spoznati, sprejeti in zanje živeti. In še nekaj je počel sv. Frančišek. Ljubil je Cerkev. Čeprav ni imel nobenega posebnega znanja iz teologije, je v svoji svetniški genialnosti vedel, da je Cerkev Kristusovo

skrivnostno telo. In on, ki je Boga izbral za Očeta, se mu ves izročil, kako ne bi z vsem srcem ljubil telesa, skrivnostnega telesa edinorojenega božjega Sina? Zato je Frančišek vsako odločitev, vsako zahtevno odločitev pretehtal pred Cerkvijo. Takrat, ko so se mnogi zaletavali v Cerkev, je Frančišek z načrtom svojega življenja po evangeliju šel k papežu in papeža vprašal: »Gospod papež, ali smem živeti uboštvo, kakršno nam kaže Jezus v evangeliju?« In piše Frančišek: »In gospod papež mi je potrdil.« Dialog med svetostjo in Cerkvijo, ki se je vzpostavil takrat, ko so sekte cvetele kot gobe po dežju. Kakšen je moj odnos do Cerkve? Raje hodim svoja pota? Se odločam po svoji pameti ali pa morda, čeprav včasih s težavo, prepustim presojo Cerkvi? Frančišek je zato sam postal relikvija in njegovo življenje relikvija za vse čase, ker ni obrnil hrbta Cerkvi, ampak je hodil s Cerkvijo vse svoje življenje. In naj končam, dragi bratje in sestre, z mislijo iz današnjega evangelija, kjer smo srečali Jezusa v sinagogi in človeka, ki je imel suho roko. Jezus je stopil v shodnico, in ozdravil tega človeka: Stegni roko! Kaj ko bi tudi mi povabili Jezusa: Jezus vstopi! Ne v shodnico, ampak v moje srce, v to svetišče, ki ga je Oče ustvaril, ki si ga ti odrešil, ki ga Sveti Duh posvečuje. Stopi v moje srce in tudi tam spregovori besedo ozdravljenja, ker je tudi v meni toliko suhega, toliko zakrnelega, toliko mrtvega, da bo po Tvoji besedi to oživel, da bom živel za Očeta in da bom živel za brate in da bom tako jaz najprej sam duhovni poklic, ki živi iz Boga in iz evangelija, in bo potem moja molitev za duhovne poklice postala drugačna. Amen.

Volilni kapitelj krajavnega bratstva Škofja Loka

26. januarja 2019 je bilo v kapucinskem samostanu v Škofji Loki spet praznično. Razlog je bil volilni kapitelj krajavnega bratstva OFS. Po jutranji sveti maši in kavi se je ob 9.30 v kapucinski obednici zbralo 31 članov OFS od skupaj 39. Pridružila sta se tudi pater Sivin Krajnc OFM in sestra Mateja Trajbarič OFS, predsednica pokrajinskega bratstva Ljubljana, ki je prevzela tudi vlogo predsednice volitev. Vsi navzoči so se v molitvi priporočili Svetemu Duhu, da bi v njegovi moči za službe izbrali brate in sestre, ki jih je že pred tem izbral Bog. Duhovni asistent brat Jožko je v svojem nagovoru poudaril pomen povezanosti bratov in sester Frančiškovega svetnega reda s samostanom in skupnostjo. Pater Silvin pa je izpostavil, da si ne smemo želeči biti nekaj več, da se moramo zavedati, da sprejemamo službe zaradi Boga, da bi služili. Tudi sveti Frančišek Asiški je deloval v duhu služenja.

Volitve so potekale hitro in brez zapletov. Izvoljeni so svoje službe v Božjem imenu sprejeli. Za predsednico KB Škofja Loka je bila vnovič izvoljena sestra Danica Demšar, za podpredsednika pa brat Aleš Murn. Tajnica je postala sestra Bernarda Pavlovec Žumer, blagajničarka sestra Sonja Bonča, odgovorni za vzgojo brat Vojko Vidmar in bratski animator brat Rok Liebhart. Na koncu je sestra Mateja Trajbarič vsem bratom in sestram priporočila službo skrbi za ostarele ter bolne člane OFS. Sledilo je druženje ob skupnem kosilu.

Kapitelj je pokazal, da je skupnost OFS, ki se zbira v škofjeloškem kapucinskem samostanu pod vodstvom duhovnih asistentov brata Bernarda in brata Jožka, živa in dejavna, da se bratje in sestre veselijo trenutkov, ko so skupaj ter povezani v Bogu.

Bernarda Pavlovec Žumer OFS

Srečanje ob jaslicah na Kostanjevici nad Novo Gorico

Srečanje bratov in sester OFS je vedno prijeten vesel dogodek. Ko pa se srečata dve bratstvi sosednjih narodov, ima to še večji in pomenljivejši značaj. V nedeljo 20. januarja 2019 smo se bratje in sestre z obeh strani meje zbrali na 12. srečanju ob jaslicah na Kostanjevici nad Novo Gorico.

Letos bo minilo 800 let od srečanja Frančiška Asiškega s sultanom Malik al-Kamilom v Egiptu v času pete križarske vojne. Frančišek je spoznal, da je bojevanje zgrešen način za urejanje odnosov med verami. Širil je spoznanje, da je vse Božja stvaritev in smo zato vsi bratje in sestre. O tem je lepo »zapel« v Sončni pesmi.

800-letnica je bila povod, da bi kaj več izvedeli o kristjanih na Bližnjem vzhodu. V goste je br. Stanko Šorli, predsednik KB FSR Kostanjevica, povabil gospo Saro Bevc Jonan, po rodu Iračanko kaldejske veroizpovedi. Pogovor je v italijanščino prevajala nepogrešljiva Kristina Škibin. Samostanska dvorana je bila polna pozornih poslušalcev z obeh strani meje, med njimi gospod nadškof msgr. C.M. Redaelli, duhovniki in redovniki. Vse je v začetku pozdravil domači župnik p. Niko Žvokelj OFM.

Gospa Sara je prišla v Slovenijo pred 16 leti kot begunka z mamo in očetom po balkanski poti. Njihov zaželeni cilj sta bili Nemčija ali Švedska, a je Božja previdnost poskrbela, da so ostali v Sloveniji. Tihotapci so jih namreč pustili v bližini italijanske meje na železniški postaji v Novi Gorici z obrazložitvijo, da so v Italiji. Po spoznanju, da so bili ogoljufani in prevarani, so še dvakrat poskusili z ilegalnim prestopom meje, a jim ni uspelo. Mama se je v skrajni stiski, utrujena in izčrpana od skoraj dvomesečne poti, polne neprijetnosti in negotovosti, odločila, da ostanejo tu. Za Slovenijo do tedaj niso niti vedeli. Nekaj časa so preživeli v azilnem domu, nato pa so si s pomočjo dobrih ljudi in slovenske Karitas uredili življenje.

Gospa Sara je pripovedovala o dogajanju v nekdanji domovini, kot ga je doživela na lastni koži. Njihova družina ni trpela pomanjkanja, saj so Kaldejci povečini izobraženi, sposobni in pošteni. Diplomirala je iz fizike in imela pred seboj uspešno poklicno pot. A so postajale razmere za kristjane vedno težje. Napadali so jih, preganjali in tudi pobijali. Očetova

odločitev, da zapustijo domovino, je bila rešitev iz pekla. Na kratko nam je opisala tudi zgodovino svoje rodne države.

Z naselitvijo v Slovenijo je spoznala, da je Evropa, za katero si je predstavljala, da je krščanska, postala brezbržna do vrednot, ki so jo nekdanj oblikovale in odlikovale. Prišla je v »krščanski« svet brez Kristusa. Kristjani so v Iraku preganjani, pri nas pa smo kristjani drugorazredni državljani, saj nas lahko vsakdo blati in žali. Mladina je brez vere in vrednot, zato zlahka manipulirajo z njo. Dejala je, da je izguba vere izguba lastne identitete in posredno slovenstva. Njena želja je, da bi v njeni novi domovini, Sloveniji, živeli v miru, da bi bili sposobni ohraniti krščanstvo in bi bili ponosni, da izhajamo iz krščanskih korenin. Za vse to pa je potrebna molitev. V rahlo pojočem aramejskem jeziku je zmolila Oče naš, kot ga je molil Jezus.

Pred predavanjem si je z možem in hčerko ogledala kraj ob meji, kjer so jih tihotapci pustili. Obiskali so tudi Gorico v Italiji. Kot je sama dejala, je spet podoživljala težke trenutke nemoči in razočaranja izpred 16 let. Ta kraj si je že dolgo želela ogledati, a ni imela moči.

Več o njenem življenju, dogajanju v Iraku in poti v begunstvo si lahko preberete v januarski številki revije Ognjišče in Družini št. 5 z dne 3. 2. 2019.

Po pogovoru se je srečanje nadaljevalo v cerkvi ob jaslicah. Otroci so pod vodstvom Michaela del Castro in Martine Madon zapeli in zaplesali. Frančiškovi otroci so ob spremljavi Petre Soudat s kamišibajem, japonsko papirnatim gledališčem, predstavili Frančiškov Božič. K lepemu bogoslužju so prispevali tudi br. Ambrož, ministranti in mladina.

Sveto mašo je v slovenščini daroval goriški nadškof msgr. Carlo Maria Redaelli. Dekan g. Lojze Kržišnik je nadomestil koprškega škofa dr. Jurija Bizjaka in prebral njegove pozdrave in sporočilo: »Človeka, ki nosi v svojem srcu tako veliko sporočilo, kot je učlovečenje Boga, ni nič strah.« Pri oltarju je somaševalo še nekaj redovnikov in duhovnikov.

Pridigo je zelo prepričljivo podal frančiškan p. Niko, ki je dan pred srečanjem sveto mašo daroval v Grecciu, kjer je Frančišek postavil prve jaslice. Povabil nas je, naj se v mislih postavimo k jaslicam. To ni nobena romantika, ampak nosi veliko globlji pomen. V srca preprostih ljudi je seglo sporočilo iz nebes: »Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem!«. Z učlovečenjem Božje besede prihaja mir vsem ljudem na zemlji ne glede na raso, vero ali narodnost. Božja ljubezen je postala otrok, ki prinaša mir. Sam Bog je hotel postati otrok. Premišljevanje je razširil še na današnji evangelij o poroki v Kani

Galilejski. Tam je Jezus vodo spremenil v najboljše vino. V nadaljevanju pa nas je p. Niko z besedami popeljal v dvorano zadnje večerje, kjer je Jezus zadnjič jedel velikonočne jedi s svojimi učenci. V spomin jim je zapustil čudež dokazane ljubezni, vino postane Jezusova kri, kruh pa se spremeni v Jezusovo telo. Kakšna ljubezen, Božja ljubezen do ljudi, do vsakega človeka, Božja hrana za vsak dan.

Ob koncu svete maše je vse pozdravil in se g. nadškofu zahvalil br. Danielle iz krajevnega bratstva OFS Gorica in nas povabil na naslednje srečanje v letu 2020 k njim. Br. Stanko Šorli OFS se je zahvalil nadškofu, vsem, ki smo se zbrali, in povedal, da je današnja nabirka namenjena iraškim kristjanom.

Po končanem bogoslužju smo pripravili v samostanski dvorani pogostitev za vse Frančiškove brate, sestre in prijatelje. Tu je bila prilika za klepet, izmenjavo mnenj, mišljenj in izkušenj. To je sv. Frančišek imenoval dialog, le da je tu potekal med enako verujočimi.

»Ne bojte se, jaz sem z vami vse dni do konca sveta!«

Božja beseda naj bo naš kompas in naj ji zvesto sledimo!

Silva Belja Valič OFS
KB Kostanjevica nad Novo Gorico
Fotografije: Sandi Gorenc OFS

»Ali ne vesta, da moram biti v tem, kar je mojega Očeta?«

Slovesnost večnih zaobljub pri sestrah klarisah

Ob koncu leta 2018, ko smo sestre klarise obhajale 40-letnico ponovnega prihoda v Slovenijo, je v nedeljo, 30. decembra, na praznik Svete družine, s. Marija Antonija Jožefa Gospodovega obličja (Irena Zakrajšek iz župnije Dobrepolje) v samostanu v Nazarjah naredila slovesne zaobljube. 28. decembra, na praznik svetih nedolžnih otrok, pa sta med sveto mašo, ki jo je ob somaševanju g. župnika Alojza Vicmana iz Nove Cerkve daroval g. provincial p. Marjan Čuden OFM, svoje prve zaobljube izpovedali s. M. Ancila Usmiljenega Jezusa (Andreja Zorko) in s. M. Stanislava Žalostne Matere Božje (Saša Lekšan).

Med slovesnostjo večnih zaobljub, ki jo je ob somaševanju več duhovnikov vodil upokojeni celjski škof msgr. dr. Stanislav Lipovšek, smo poslušali odlomek iz evangelija po Luku (Lk 2,41-52), v katerem evangelist podrobno opiše romanje Svete družine v Jeruzalem ter

Jezusove starše Marijo in Jožefa, kako v skrbeh iščeta svojega 12-letnega izgubljenega otroka.

Podobno kot takrat Marija se tudi danes mnogi, ki spoznavajo klariški način življenja, sprašujejo: »Zakaj si nam(a) to storila?« Zakaj si zapustila svet, odšla iz Frančiškovega študentskega doma (FŠD) in se zaprla v samostan, zakaj je potrebno toliko moliti, zakaj se neko dekle pri 29 letih s končano fakulteto, ko so ji vse možnosti odprte, umakne in podari vse, kar ima in kar je, izključno Bogu? Odgovor je samo eden, takšen, kot ga je dal Jezus svojim staršem: »Da bi bil v tem, kar je mojega Očeta«, »da bi bila v tem, kar je mojega Gospoda«.

To pa je tudi geslo, ki si ga je slavljenka dala napisati na spominske podobice: »Gospod je naš Bog, Gospod edini! Ljubi Gospoda svojega Boga z vsem srcem

in vso dušo in vso močjo!« (5 Mz 6,4-5).

Danes, ko hedonizem preplavlja svet, ko so moralne vrednote teptane in po večini vsakdo skrbi zgolj zase, je pomembno in potrebno poudariti, da moramo Bogu vrniti prvo mesto v našem življenju, pa čeprav se mnogi s tem ne strinjajo in naglašajo pomembnost socialne skrbi za druge. Vendar ubogim ne moremo pomagati, če nismo močno povezani z Bogom, soljudi ne moremo ljubiti, če ne ljubimo Boga z vsem srcem, z vso dušo in vso močjo.

Življenje, podarjeno izključno Bogu, rodi bogate sadove, četudi večkrat za tistega, ki se Bogu posveti, nevidne. Vendar je ravno v tem lepota in veselje našega življenja – pustiti Gospodu, da je Gospodar in da dela kar hoče in kakor hoče, saj vedno dela vse le v našo korist, ker nas neskončno ljubi.

Za takšno življenje se človek ne odloči sam. Njegova odločitev je samo odgovor na Božji klic; je zavestna privolitev, da bo sledil temu, kar mu je Bog pripravil v svojem načrtu. Tudi s. M. A. Jožefa je po večletni pripravi, ko je v molitvi in tihoti v skupnosti sester klaris spoznala, da se hoče podariti Bogu, odgovorila na ta klic: »Tukaj sem, Gospod, poklical si me!«

Po pridigi ji je g. škof zastavil več vprašanj in zaobljubljenka je

z odločnim »Hočem!« potrdila, da se je res svobodno odločila za Kristusa in hoče živeti po Vodilu sv. Klare v naši skupnosti.

Sledile so péte litanije svetnikov, saj zaobljubljenka ni sama, ampak računa s pomočjo Božje Matere marije, svetnikov in blaženih – posebno svoje redovne zavetnice bl. drinske mučenke s. M.

Antonije (Jožefe) Fabjan, hčere Božje ljubezni. Po zaobljubah, ki jih je naša s. M. A. Jožefa izpovedala kleče pred materjo opatinjo s. M. Katarino Ambrož, ji je g. škof izročil dva simbola zaročniške ljubezni: prstan s podobo Križanega in trnjevo krono, saj je z zaobljubami postala nevesta najvišjega Kralja – Jezusa Kristusa.

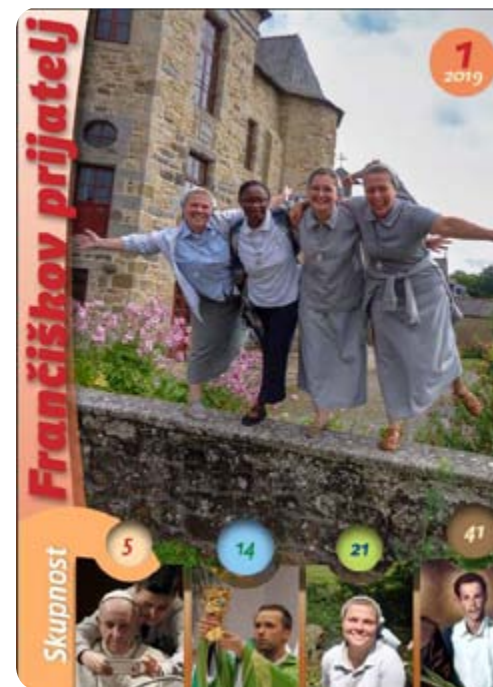
Marija in Jožef sta z žalostjo iskala Jezusa. Novozaobljubljena klarisa Ga ne išče več. Našla Ga je in vsa radostna se veseli svoje izvolitve in tega, da sme pripadati samo Bogu. Ne išče Ga več med sorodniki in znanci posvetnega življenja, ki ne morejo izpolniti njenega srca. Trudi se, da bi ostala v tem, kar je Gospodovega, ne glede na vrvež in dogodke zunaj v svetu, tako v Nazarjah kot v Dolnicah, kamor se je pravkar preselila skupaj s sestro M. Klaro. Hoče se upodobiti po Devici Mariji, ki je Jezusove besede, četudi jih ni popolnoma razumela, ohranila v svojem srcu

in jih premišljevala.

Na koncu bi se radi zahvalile vsem, ki ste kakor koli prispevali in pomagali, da je bila slovesnost večnih zaobljub naše sestre M. Antonije Jožefe tako lepa in doživeta. Posebej se zahvaljujemo bratom frančiškanom, ki so odstopili cerkev in druge prostore, tako da so preko video prenosa slovesnost lahko spremljali vsi, ki so prišli. Bog naj vam vsem bogato povrne!

Velja pa tudi povabiti vsem mladim prijateljem, ki iščete Božjo voljo za svojo pot v življenju: Ne bojte se! Išcite Jezusa, išcite Ga, pa ne samo tri dni, ampak vedno, dokler Ga ne boste našli – in našli Ga boste v presveti Eucharistiji v tabernaklju. Čaka vas, ljubi vas in si iskreno želi, da bi Ga našli, da bi mogel vsakemu razodeti, naj ostane v tem, kar je Njegovega Očeta, v tej neskončni Ljubezni.

Sestre klarise

Frančiškov prijatelj

Predzadnja številka Frančiškovega prijatelja v letu 2018 prinaša temo spoštovanje. Biti zedinjen, strinjati se med seboj, biti eno je velika stvar. Ampak spoštovanje pravice drugega, da je lahko drugačen, je najbrž še večja. Tako je svoje mnenje o spoštovanju zapisal pevec skupine U2 Bono. Ob njem pa revija prinaša pogled na spoštovanje z vidika medosebnih odnosov, z vidika Svetega pisma, kako spoštovati naravo, kako pridobiti spoštovanje, ... V intervjuju se nam je predstavil kapucin s kitaro, br. Stane Bešter, kot novega svetnika pa lahko spoznate Nunzia Sulprizia, mladeniča, ki je bil za svetnika razglašen med sinodo o mladih. Seveda pa mozaik prinaša dogodke, ki so se v glavnem odvili preko počitnic. Čeprav je revija malo starejša, gre za prijetno branje.

Med nami

Revija Med nami Brezmadežna in duh Assisija (krajše Med nami) je nastala kot revija asiških romarjev, ki so želeli tudi po prihodu domov, v svoje vsakdanje življenje, živeti v duhu Assisija. Vsi, ki smo že kdaj obiskali to Frančiškovo mesto, vemo, kak odmev je pustilo v nas. Seveda ne mesto samo, ampak duh asiškega Ubožca, ki ga je zaznamoval s svojim življenjem. Ker je bil tako privlačen, so želeli iti za njim in hoditi z njim. Tako je nastalo bratstvo. To bo tema naslednje številke revije. Po besedah iz Svetega pisma: Eden je vaš Učitelj, vi vsi pa ste bratje (Mt 23,8).

P. Milan Kos je zapisal: »Vez bratstva, ki se oblikuje med otroci v družini – če se to zgodi v ozračju vzgajanja k odprtosti za druge – je velika šola svobode in miru. V družini, med brati in sestrami, se nauči človeškega sobivanja, kako je potrebno živeti skupaj v družbi.«

Morda se ne zavedamo vedno, da je ravno družina tista, ki bratstvo uvaja v svet. »Izhajajoč iz te prve izkušnje bratstva, ki jo hranita naklonjenost in družinska vzgoja, se bratski stil kot obljuba razširi na celotno družbo in na odnose med narodi.« Božji blagoslov v Jezusu Kristusu, ki je razlit na to bratsko vez, je tisti, ki jo razširi na nepredstavljiv način. Naredi jo zmožno preseči vse razlike med narodi, jeziki, kulturami in tudi verstvi.

Več pa lahko preberete v 1. številki v letu 2019 revije Med nami.

<http://minoriti.rkc.si/ponudba/revija-med-nami>

Duhovne vaje FO MB pokrajine v Kančevcih

Pri Frančiških otrocih je že navada, da se vsako leto dobimo tretji vikend v januarju v domu duhovnosti v Kančevcih. Tako smo tudi letos Frančiškovi otroci in animatorji na Štajerskem skupaj preživeli živahne in aktivne duhovne vaje. Udeležilo se jih je 32 otrok, 10 animatorjev in trije duhovni asistenti.

V petek smo se zbrali, se odpravili v sobe, nato pa na večerjo. Kljub temu, da so v domu ta čas sobivali tudi birmanci iz Murske sobote, so kuharji poskrbeli, da je bilo hrane dovolj in nismo bili nikoli lačni. Po večerji smo nekaj časa namenili spoznavanju, nato pa so animatorji odigrali prvi del dramske igre. Skozi njo smo namreč spoznavali življenje in čudeže sv. patra Pija iz Pietrelcine, kateremu smo se želeli čez vikend približati. Po večerni molitvi so otroci poskakali v postelje, animatorji pa smo jih uspavali

z branjem pravljic. Slednji smo se nato zbrali in kovali načrte za prihodnji dan še dolgo v noč, preden smo se le tudi mi odpravili v vodoravni položaj.

V soboto smo se po budnici hitro uredili in dobili zunaj na jutranji telovadbi, kjer smo se igrali »Kdo se boji črnega moža Smrkcev!?«. Po odličnem zajtrku smo nadaljevali z zgodbo, v kateri je p. Pij že kot mlad fant postal duhovnik, dobil je svoj sanjski poklic. Otroke smo razdelili v 4 skupine po starosti, kjer so se pogovarjali o svojih sanjskih poklicih. Nato so otroci lahko izbirali med štirimi različnimi delavnicami: angelčki, lampiončki, letali in zapestnicami. Pri tem smo zelo uživali, izdelke pa smo si lahko odnesli domov. Po obilnem kosilu je sledila velika igra. Patru Piju so namreč ukradli rožni venec in ga razmetali po celem svetu. Otroci so morali opraviti različne naloge in preizkušnje, da so dele našli in jih sestavili nazaj v celoto. Potem smo imeli še en del zgodbe in katehezo, pri kateri nam je p. Janez pokazal svoje akrobatske sposobnosti, po večerji pa smo se nasmejali tudi pri zabavnem večeru, kjer smo lahko vsi pokazali svoje talente. Po ležeci večerni molitvi smo se počasi odpravili spat.

V nedeljo smo bili predvsem starejši veseli, saj jutranje telovadbe ni bilo in smo se lahko bolje naspali. Po zajtrku so se nam pri našem programu pridružili tudi starši, ki so si skupaj z otroki ogledali zadnji del zgodbe patra Pija in imeli nato svoj program z br. Jurijem. Mi pa smo medtem po skupinah pripravili vse potrebno za sklepno sveto mašo in pospravili hišo. Druženje smo zaključili s slovesno sveto mašo in obilnim kosilom. Bilo je veselo, naporno in navdušujoče!

Klemen Sajko

FO LJ pokrajine na Prežganju

Ob patru Piju

V petek, 22. februarja, se nas je v župnijskem domu na Prežganju zbralo 12 Frančiških otrok iz Ljubljane in Primorske, da bi imeli duhovne vaje ob sv. patru Piju.

Po toplem sprejemu nas je pričakala okusna večerja in okvirno spoznavanje ter pravila. Vsaka skupina je imela svoje zadolžitve, da smo bili res civilizirani. Po večerji smo se podrobneje spoznali in imeli dramatizacijo o mladem Frančišku, ki je molil, namesto da bi varoval krave, ki so mu bile zaupane.

Po vsaki taki dramatizaciji je sledila krajša skupna kateheza, nato pa še daljše kateheze po starostnih skupinah. Po katehezi smo še zmolili in se pripravili na spanje, animatorji pa so imeli še refleksijo.

Sveže sobotno jutro smo popestrili s sprehodom na bližnji hrib s kapelico, na katerem smo po zgledu sv. Frančiška iskali stvari, ki bi lahko bili naši bratje in sestre. Nabirka ni bila ravno pestra, a kaj, ko smo sredi zime... Dodatno smo se ogreli s tekom v strm hrib do doma. Tam nas je že čakal obilen zajtrk, ki smo si ga res zaslužili. Sledila je dramatizacija in kateheza, ko so nam želodčki po malem že začeli kruliti, zato smo jih potešili z malico. Tako smo dobili tudi energijo za delavnice izdelovanja letalc iz plastenk ter lesenih palčk in ščipalk

za perilo. Pospravljanju, kosilu in počitku je sledila velika igra, na kateri smo se veliko gibali in mislili. Razdelili smo se v dve skupini, nato pa šli k animatorjem, ki so bili na točkah. Na delavnicah smo lovili animatorja, igrali ristanc, črnega moža, dobble, ugibali, si urili spomin, ciljali, za kar smo si zaslužili malico. Spet je sledila dramatizacija, razmišljanje in priprava na mašo, po kateri smo se ročno lotili najboljših večerj, ki pa je najbrž bila preobilna, saj je veliko palačink ostalo. Nedeljo smo začeli z mirno molitvijo, po zajtrku pa smo se lotili pospravljanja doma. Sledila je nedeljska maša v mrzli cerkvi, po njej pa pogostitev in slovo.

Še nekaj vtisov udeležencev:

»Všeč mi je bilo pri izdelovanju letal - naredil sem tri.«

»Najlepše mi je bilo na jutranjem sprehodu, ker smo bili v naravi in pri kapelici, postavljeni ob 5. obletnici Slovenije. Všeč mi je bila tudi igra s fotelji.«

»Najbolj sem se veselila velike igre, ker smo lahko malo tekmovali v različnih igrah.«

Komaj čakam, da se naslednje leto spet vidimo!

Martina Brataševac

Duhovni vikend FRAMA

V prvih dneh marca smo se Framasi iz vse Slovenije zbrali v Podlehniku, kjer so potekale naše letošnje duhovne vaje z naslovom: Oblecimo si ponižnost. Naša osrednja tema je bila letos torej ponižnost, ki nam jo skozi vikend približeval p. Toni Brinjavc. Ob svetopisemskih odlomkih smo razmišljali o tem, kako živeti pravo ponižnost v vsakdanjem življenju. Kateheze tako najbolje povzame stavek: V medsebojnih odnosih se vsi oblecite v ponižnost, ker Bog se prevzetnim upira, ponižnim pa daje milost. (1 Pt 5, 5b); ki velja tudi kot res dobra postna spodbuda. Poleg duhovnosti, pa smo skozi ves vikend krepili tudi medsebojno povezanost in veselje do življenja. To potrjujejo predvsem količina smeha ob družabnih igrah, zavzeto petje in pogovori, ki so se nadaljevali še pozno v noč.

V soboto popoldan nas je obiskala še s. Dorica Emeršič, ki nam je dobrodušno spregovorila o poti poklicanosti v OFS ter zakonskem in materinskem življenju. Sobotni večer smo nato sklenili z adoracijo

in sv. spovedjo. Sodeč po razpoloženju vseh Framashev ob nedeljskem slovesu, so se letošnje duhovne vaje dotaknile prav vseh in nas bodo spremljale še v prihodnje. Do takrat pa... se vidimo prihodnje leto!

Nina Oven

Hvaležna sem, da sem lahko spoznala, kako pomembna je ponižnost v naših življenjih. Ko sem ponižna, ostajam odprta in dajem prostor drugemu, da se ob meni počuti domače, ob tem pa jaz ostajam jaz. Ko sem ponižna, sem sposobna sprejeti, da me nekdo vodi in skrbi zame. Ampak da sem lahko jaz ponižna, se je naprej On tako ponižal, da nas iz oltarja gleda navzgor in me kot Zaheja vabi, da ga povabimo v svojo hišo. Sem sposobna ponižno sprejeti Njegov obisk?

(Neža Tomažič)

Letošnje duhovne vaje na temo ponižnost, so mi v več pogledih odprle oči. Prejel sem predvsem konkretno dozo zdrave duhovnosti ter se otrese »povrhnjega« ter zastarelega dojemanja Boga in sebe. Oblekel sem si pravo ponižnost in odvrzel lažno. Velike zasluge za to globoko doživetje imajo predvsem duhovni voditelji in tehnična ekipa Frančiškove mladine.

(Blaž Vurzer)

Duhovne vaje mi predstavljajo kraj, kjer se lahko moje telo umiri, kjer se lahko moja duša spočije in se »napase« Božje navzočnosti. Preko adoracije pred Najsvetejšim, osebnega dela v tišini in svete spovedi sem res lahko prišla v stik z Gospodom, ga začutila in mu izročala Vso svojo skrb, saj on skrbi za nas. (1 Peter 5, 7-8).

(Tina Rihtar)

Frančišek in sultan: zgodovina

Franco Cardini

»Gospodje, ali mislite in verjamete, da je Bog poslal brate le v naše province? Jaz vam pravim, da je Bog brate resnično izbral in jih poslal, da bi bilo dobro in da bi se odrešile duše vseh ljudi po širnem svetu. In na zemlji jih bodo sprejeli ne le verni, pač pa tudi neverni. Dokler bodo izpolnjevali svoje obljube Bogu, bo Bog dal že na zemlji tako vernim kot tudi nevernim, kar potrebujejo.«¹

Po generalnem kapitlju na binkošti maja leta 1217 so se bratje zbrali v Porciunkuli in osnovali 12 provinc bratstva (eno bratstvo je bilo tedaj že osnovano). Njihov prihodnji razvoj pa je ogrožala koncilsko konstitucija iz leta 1215, ki je prepovedovala ustanavljanje

novih verskih redov in še odredila, da morajo določene skupine redovnikov zapustiti Italijo in se podati v Nemčijo, Francijo, Španijo na Madžarsko, v Maroko in Sveto deželo. Frančišek se je odločil za Francijo, državo, ki jo je delno že spoznal, ko je pred leti romal v Santiago, in je bil na svoj način neposredna ali posredna priča (čeprav o tem ni nikoli govoril) tako albižanske križarske vojne kot tiste z »otroki« (»pueri«). Napotil se je proti severu in prispel v Firence, kjer je srečal kardinala Huga iz Ostije, prihodnjega zaščitnika reda. Hugo je potoval po osrednji in severni Italiji, da bi pomiril bojevanje med mesti, kajti pripravljali so se na nov križarski pohod. Frančišku je svetoval, naj ne zapuša Italije, dokler se ne uredi pravno-institucionalni položaj njegovih bratov, dokler se red manjših bratov ne utrdi: Frančišek je namreč imel številne nasprotnike, še posebno v rimski kuriji. Odgovor je bil pozitiven, kot je zapisano v rokopisu Compilatio Assisiensis, ki je podan tudi v uvodnem citatu. To je bil revolucionaren odziv, kajti vse do nastopa Frančiška in Dominika ni še noben meniški red prejel posebne naloge, da bi Kristusovo besedo ponesel med heretike (Dominik) in nevernike (Frančišek). Epizode in trenutki prozelitizma² (evangelizacije) in določenega misijonarskega delovanja so že obstajali, a v povsem drugačnih povezavah in vsekakor brez animirane sistematičnosti glede apostolskih in preroških ciljev. Ti so bili značilni za odgovor asiškega Ubožca plemenitemu kardinalu, ki pa mu je svetoval previdnost. Iz življenjepisa Tomaža Čelana izvemo, da je Frančišek že načrtoval potovanje v Sirijo, kjer naj bi »pridigal Saracenom in drugim nevernikom o

— 1219 **800** 2019 —

Colloquium Sancti Francisci cum Sultano
اجتماع القديس فرنسيس مع السلطان

pokori»,³ vendar mu je nevihta onemogočila potovanje z ladjo, s katero je hotel odpluti leta 1212. To je bilo tudi leto »otroškega križarskega pohoda« iz pristanišča v Anconi. Naslednje leto (1213) je po romanju v Kompostelo Frančišek poskušal oditi v Magreb in tam pričevati o Kristusu v prisotnosti veliko bolj ošabne osebnosti, kot je bil »blagi in odpuščajoči« (kot ga je opisal Dante) Malik Al-Kamil – sultan v Egiptu, namreč v prisotnosti almahadskega kalifa al-Nasra, ki je že besnel zaradi nedavnega poraza svoje vojske v bitki imenovani Las Navas de Tolosa ali arabsko Al-Uqab v provinci Jaén v Andaluziji. Kristjani so kalifa imenovali »Miramolino«, ker si je nadel nenavadno ime »poveljnik vernikov« (amir al-mu'minin) in je prebival v čudoviti maroški prestolnici Marakeš.

Očitno je, da je Frančišek kardinala Huga med srečanjem v Firencah prese-netil in ga morda celo vznemiril, čeprav z njim ni želel teoretizirati, kajti tedaj je kardinal po Italiji vabil na naslednji križarski podvig; to pa je predstavljalo drugačen način obravnave nevernikov. Z drugimi besedami, očitno je, da je zastavljanje reševanja teh dveh problemov izključujoče in absurdno. (Zakaj si je Frančišek želel srečati sultana? Ali je bil njegov predlog v nasprotju s križarskimi vojnami?) Frančišek se je dobro zavedal, da je položaj manjših bratov v Cerkvi še vedno negotov, zato je toliko bolj pazil, da ne pospeši svojih načrtov, ki so bili v nasprotju s tistimi, ki so vodili križarske vojne in sta jih podpirala tudi papež Honorij in kardinal Hugo (Hugolin). Biti sprejet pri nevernikih in razmišljati o odrešitvi njihovih duš je nekaj, kar se lahko zgodi tudi v nasprotju s cilji križarskih pohodov: ti dve razsežnosti sta

precej protislovni. Namen križarske vojne v začetku 13. stoletja je bila ponovna osvojitve Jeruzalema, ki so ga izgubili latinski kristjani leta 1187, Frančiškove sanje pa so bile ponuditi Jezusove besede vsakemu človeku, tudi muslimanom. Če ne izhajamo iz tega njegovega načrta, so vsi egiptovski dogodki v letu 1219 zlagani in nerazumljivi.

Sicer pa sta se ubožec iz Assisija in egipčanski sultan prijateljsko srečala med križarsko vojno. To je bil tudi čas, ko je sablja magrebskega kalifa vzela življenje petim manjšim bratom.

Ugibanj, ki se zastavljajo ob misli, kako sta Frančišek in sultan doživljala tisto srečanje, je veliko. Mi se vsekakor sklicujemo na verjetnost/resničnost tega zgodovinskega dogodka.

Sta se torej Frančišek Asiški in egipčanski sultan res srečala v času med poletjem in jesenjo leta 1219? Zdi se tako ali pa je zelo verjetno, kajti ta dogodek se v različnem obsegu omenja tudi v nefrančiškanskih pisnih virih; v nasprotnem primeru pa lahko premišljujemo o pobožnem notranjem izročilu frančiškanskega reda. V zvezi s tem obstaja pet starejših in nefrančiškanskih pričevanj: Historia orientalis (Zgodovina Vzhoda), ki jo je napisal Jakob iz Vitryja, škof v Akonu; zapis kronista Ernoula, ki je nadaljeval kroniko Viljema iz Tira; kronist Bernarda Zakladnika, epitomist⁴ Ernoulovih zapisov; Herkulova zgodovina in osvojitve čezmorske dežele, neznanega avtorja, ki je bila napisana med letoma 1229 in 1231. Le ta omenja Frančiška, ne govori pa o njegovem obisku pri sultanu, vendar omenja »zlo« in »greh«, ki sta rasla med ljudmi v vojaškem taboru; in naposled nagrobni napis Fakhr ad-Din Muhammada ibn Ibrahima Fârísija na pokopališču Qarâ-

fa v Kairu, ki namiguje na Frančiška. Ta pričevanja potrjujejo, da je pisanje Tomaža Čelanskega novejše, starejši so še zapisi br. Jordana in sv. Bonaventure – vsi trije pa pričujejo o manjših bratih. Mogli pa bi seveda tudi posumiti, da si prizadevajo za ustvarjanje legend o srečanju v Egiptu zaradi različnih razlogov in notranjih ciljev Reda ali v povezavi z njegovo podobo.

Poleg te središčne epizode je še ena, ki pa vzbuja največ dvomov – legenda o preizkušnji z ognjem. Legenda namreč spominja na pisanje znanih avtorjev iz 11. stoletja: Pietro Igneo, Pietro Bartolomeo, Liprando ... O njeni verodostojnosti sta pisala Louis Massignon in Giulio Basetti-Sani na podlagi analogije z znano epizodo iz Prerokovega življenja.

Vsaj še pri dveh dogodkih iz življenjepisa asiškega Ubožca je težje kot pri njegovem srečanju s sultanom pojasniti zgodovinsko verodostojnost, se pa epizodi dopolnjujeta. Sprašujemo se, če nimata le legendarnega in simbolnega pomena. Gre za »pridigo pticam« in »srečanje z gubijskim volkom«, ko je

poudarjen odnos med svetnikom in naravo, zlasti njegova ljubezen do živali, predvsem pa kako »neverni, velike ptice – in ne le ptički – ter volk predstavljajo tri simbole, tri variante ene same epizode, ki predstavlja svetnikov odnos do »Drugega«.

Veliko je bilo zapisanega in še več bi lahko pripovedovali o srečanju v Egiptu, a naj zaključim z mislijo, da se je Frančišek podal na križarski pohod (tudi on je bil križar, ki se je zaobljubil, da gre na romanje, ne v boj in kot diakon ni smel nositi orožja), zato da bi bil ob bratih v Kristusu, ki so se bojevali in domnevno grešili – ne zdravi, bolni potrebujejo zdravnika –, in da bi se srečal z muslimani, o katerih je vedel malo, a je nanje gledal z ljubečimi in bratskimi očmi.

Prevedla Valentina Ščuka OFS

¹ Compilatio Assisiensis, 108, v Fontes Franciscani., Assisi 1995, 338 str.

² Poizkus spreobrnitve ljudi v neko vero, doktrino. Op. prev.

³ Tomaž Čelanski, Prvi življenjepis svetega Frančiška, v Fontes Franciscani, cit., str. 328-31.

⁴ Kdor piše povzetke, sinopsise.

Javier Garrido

Rožice sv. Frančiška

na novo prebrane in premišljene (44)

XLIV.

Kako sta se bratu Petru prikazala Mati Kristusova in sveti Janez Evangelist in mu povedala, kdo izmed njiju je zaradi Kristusovega trpljenja prestal več bolečin.

Ob času, ko sta omenjena brata Konrad in Peter živela skupaj v foranskem

samostanu ankonske province, sta se – dve sveti zvezdi v pokrajini Marke, dva nebeška moža – tako zelo ljubila in si bila tako vdana, kot da bi imela eno srce in eno dušo. In sklenila sta pogodbo, da si vsako tolažbo, ki bi jo jima podelilo božje usmiljenje, razodeneta v ljubezni drug drugemu.

Ko sta se v tem zedinila, se je zgodilo nekega dne, da je brat Peter molil in pobožno premišljeval o Kristusovem trpljenju. In ko opazuje na sliki, kako stoje pod križem preblazena Mati Kristusova, njegov najdražji učenec Janez Evangelist

in sveti Frančišek, vsi trije v dušni muki s križanim Kristusom, se mu zbudi želja, da bi zvedel, kateri izmed teh treh je ob Kristusovem trpljenju občutil najhujšo boleost: ali Mati, ki ga je rodila, ali Učenec, ki je počival na njegovem srcu, ali sveti Frančišek, ki je bil z njim križan.

Ob tej pobožni misli se mu prikaže Devica Marija z Janezom Evangelistom in svetim Frančiškom, vsi trije oblečeni v prelepa oblačila nebeškega veličastva; sveti Frančišek pa se je zdel lepše oblečen kot sveti Janez.

Brat Peter se je ob tej prikazni močno prestrašil, a sveti Janez ga osreči in mu reče: "Ne boj se, predragi brat, zakaj prišli smo, da te potolažimo in razjasnimo tvoj dvom. Vedi torej, da sva Mati Kristusova in jaz bolj kot vsa bitja trpela zaradi Kristusovih muk, za nama pa je bil sveti Frančišek, ki je zaradi tega trpel bolj kot kdorkoli drug: zato ga vidiš v takem veličastvu." In brat Peter ga vpraša: "Presveti Kristusov apostol, kako pa to, da je obleka svetega Frančiška lepša kakor tvoja?" Pa odvrne sveti Janez: "Vzrok je ta, ker je na svetu nosil veliko slabšo obleko kakor jaz." Po teh besedah poda sveti Janez bratu Petru prekrasno obleko, ki jo je držal v roki, in mu pravi: "Vzemi to obleko, ki sem jo prinesel, da ti jo izročim." Ko ga hoče sveti Janez ogniti z njo, se brat Peter strmeč zgrudi in prične klicati: "Brat Konrad! Predragi brat Konrad, hiti na pomoč! Pridi gledat prečudovite reči!" Pri teh besedah je nebeška prikazen izginila.

Ko je brat Konrad prišel, mu je brat Peter povedal vse po vrsti. In hvalila sta Boga.

V hvalo Jezusu Kristusu in ubožcu Frančišku. Amen.

Se nadaljuje.

Posodobljeni prevod Alojzija Resa
pregledal in odmeve napisal br. Miran Špelič.

44. premišljevanje

Po rožicah o Frančišku sledimo podobnim zgodbam o čudežih njegovih sobratov iz druge generacije; v tej rožici srečamo spet brata Konrada iz Offide, tokrat v družbi sobrata Petra, s katerim ga je vezalo tesno duhovno prijateljstvo.

Najprej se lahko zamislimo o pomenu prijateljstva, ki je utemeljeno v skupnosti duhovnih dobrin, torej vere in verskih izkustev. Zaveza med sobratoma in prijateljema, da si delita duhovne dobrine, ju ni vodila k zavisti in tekmovalnosti, ampak v medsebojno delitev duhovne tolažbe. Kar je doživel eden, je tako so-doživel še drugi.

Drugi korak pri premišljevanju ob tej rožici nas lahko vodi k pomenu molitve pred podobo, ki nam pomaga, da se vživimo v dogodek in da celo vstopimo v dialog z osebami na sliki. Frančišek je prav pred upodobitvijo Križanega doživel klic, prebivalcem Greccia pa je kasneje pripravil uprizoritev jaslic. Tudi brat Peter doživi duhovno tolažbo pred neko sliko.

Iz pogovora z evangelistom brat Peter dojame, da ima sv. Frančišek posebno mesto med svetniki, in to zaradi sočutne bližine Kristusovemu trpljenju. S tem je ovrednotena sleherna človeška muka, ki se pridružuje Kristusovi.

Seveda pa brat Peter ni mogel mimo ubožstva. Tudi to je posebej pohvaljeno in predstavljeno kot izvrsten ideal, saj je nova in celo od Janezove sijajnejša Frančiškova obleka v nebeški slavi potrdilo, da je bila njegova odločitev za radikalno ubožstvo na zemlji pravilna. Bratje naj to odločitev, kolikor je le mogoče, posne-majo.

Pregledal in odmeve napisal br. Miran Špelič.

Se nadaljuje.

Frančišek in njegovo hrepenenje, da bi deloval med muslimani (Saraceni)

Letos je 800-letnica romanja sv. Frančiška Asiškega v Sveto deželo

Frančišek je vedno negoval željo, da bi deloval med muslimani. Tega ni hotel doseči z orožjem, ampak s pristno in živo vero v Kristusa. Jasno mu je bilo, da bo bratom v uboštvo in v ponižnosti uspelo tudi med muslimani in da bodo prejeli vse potrebno za življenje. Njegovo misijonsko poslanstvo je bilo poslanstvo miru in dialoga. Pripravljen je bil na dialog s tistimi, ki so bili v preteklosti največji nasprotniki.

V 16. poglavju *Nepotrjenega pravi-la* (NbReg) je Frančišek nakazal dva

načina, kako naj bratje ravnajo glede Saracenov.

Prvi misijonski korak manjših bratov naj bo preprosto, skromno in zgledno krščansko življenje v muslimanskem okolju. Po tem življenjskem zgledu naj sledi zgled Besede, vendar z omejitvijo: samo če bo to Gospodu ugajalo! Ti napotki asiškega Ubožca so bili v takratnem krščanskem svetu zelo ne-navadni. Muslimane so imeli za pravo zlo, sv. Frančišek pa jih je sprejemal kot ljubeznive brate. Tudi njim – kakor vsemu stvarstvu – je hotel biti Frančišek brat in njihovo zveličanje je cenil enako kakor krščansko. Hotel jim je pridigati o Kristusu, pa čeprav bi za to moral v smrt.

Za prvi poizkus, da bi pridigal muslimanom v Siriji, se je Frančišek odločil že leta 1212. Ladjo je pred dalmatinsko obalo zajelo neurje in se je zato vrnila v Italijo. Drugi poskus je bil med letoma 1213 in 1214. Tokrat je hotel priti

Frančišek iz Španije v Maroko. Ker je na poti zbolel, se je moral predčasno vrniti. Tretji poizkus mu je uspel in zgodil se je znameniti obisk pri sultanu v Egiptu leta 1219.

Posebej je pomenljiv ta dogodek tudi zato, ker ni za nobeno drugo dejanje sv. Frančiška tako natančnih dokumentov kakor prav za njegov obisk pri sultanu Maleku al Kamilu.

Najzgodnejše pričevanje o tem dogodku je na pergamentu izhajalo še za življenja sv. Frančiška, celo preden je napisal svojo *Oporoko*. Prvi dokument imamo izpod peresa sv. Jakoba iz Vitryja (1170–1240), ki je bil škof v pristaniškem mestu Akon (1216–1228). Ta izredno učen duhovnik in pridigar je bil osebno navzoč v peti križarski vojni v Egiptu, ko so hoteli križarji zavzeti pristanišče Damieto in s tem odločiti ponovno zavzetje Jeruzalema, ki je bil takrat v muslimanskih rokah. In tudi Frančišek je bil takrat tam. V pismu papežu Honoriju III. piše škof Jakob o tem pustolovskem dogodku o Ubožcu pred sultanom: »Učitelj teh bratov in tudi ustanovitelj reda je pravi božji prijatelj in zelo upoštevan med ljudmi. V naš tabor je prišel ves razvnet in se za vero ni bal, ko je šel v tabor naših nasprotnikov. In nekaj dni je pridigal v saracenskem taboru božjo besedo, vendar z malo uspeha ...«

Še nadaljnjih šestnajst besedil enajstih različnih avtorjev poroča o obisku sv. Frančiška pri sultanu Maleku. Najobsežnejša pa so poročila Jakoba iz Vitryja, *Historia Orientalis* (Zgodovina Vzhoda). Potem so tu še br. Tomaž Čelanski ofm kot prvi biograf sv. Frančiška, sv. Bonaventura in br. Jordan. Vsi poročajo o Frančišku pred sultanom, a vsak skozi svoja »očala«.

Kako se je zgodila peta križarska vojna?

Papež Inocenc III. je leta 1203 znova pozval na novo križarsko vojno, ki je imela za cilj znova osvojiti svete kraje. Po uničujočem porazu, ki ga je sultan Saladin zadal krščanski vojski v bitki pri Hatinu nad Genezareškim jezerom, je bil leta 1099 že osvojeni Jeruzalem znova v muslimanskih rokah.

Po smrti Inocenca III. leta 1216 je njegov naslednik Honorij III. nadaljeval priprave na križarski pohod. Leta 1217 so se prve čete odpravile na Vzhod. Vojvoda Leopold VI. Avstrijski je bil prvi, sledil mu je madžarski kralj Andrej. Akon je bil glavno mesto križarske države namesto Jeruzalema. Križarji so po prihodu v Palestino opravili najprej nekaj operacij proti muslimanom; pod goro Tabor je bila ena večjih bitk. Še danes so vidne ruševine tega dogodka. V maju 1218 so se boji preselili v Egipt. Križarji so predvidevali, da bodo od tam najlažje znova osvojili Jeruzalem. Pristaniško mesto Damietta v Egiptu ob izlivu vzhodnega rokava Nila v Sredozemsko morje je bilo zelo pomembno arabsko pristanišče, ki so ga hoteli križarji osvojiti. Tako so začeli oblegati mesto v nilski delti. Brat Frančišek je prišel tja v poznem poletju in se je pomešal med križarje.

Brat Frančišek pride pred sultana

Poleti, 24. junija 1219, se je Frančišek na praznik Janeza Krstnika v Anconi vkrcal na križarsko ladjo. Viri poročajo, da je bil z njim spremljevalec brat Peter iz Katanije, njegov neposredni naslednik, kot vrhovni predstojnik reda (generalni minister). Število bratov spremljevalcev je bilo gotovo večje, ker so bili namenjeni ostati na Vzhodu

800 YEARS FROM THE PILGRIMAGE OF PEACE OF
SAINT FRANCIS IN THE HOLY LAND

kot misijonarji. Provinca Sveta dežela je potrebovala misijonarje. Na plovbi so se na kratko ustavili na Cipru, preden so dosegli končni cilj v Akonu.

Brat Elija je v Akonu sprejel ustanovitelja reda z velikim veseljem. Nekateri zgodnji frančiškanski viri poročajo o svetnikovem prihodu takole: »Čeprav popolnoma presunjen in obenem težko bolan, je plesal v prekipevajočem veselju, da je smel stopiti na tla svojega Gospoda in njegove svete Matere.«

Postanek v Akonu je trajal le kratek čas. Frančišek se je s križarji odpravil proti Damietu v Nilovo delto, ki so jo križarji že oblegali. V srcu je imel samo eno željo, da bi se namreč osebno srečal s sultanom. Tam je najprej doživel brezobzirnost in ošabnost mnogih udeležencev. Videl je ropanje in pohlep po imetju. Spoznal je, da to ni pravična vojna in Bogu prav nič dopadljivo dogajanje. Križarjem je preroško branil napad na muslimansko vojsko. Na žalost je požel le preklinjanje in jezo. O tem poroča Tomaž Čelanski. Dne 29. avgusta 1219 je bila krščanska vojska hudo poražena.

Po tej bitki, v kateri so seveda tudi muslimani utrpeli veliko škodo, je bilo še več novih krvavih bojov med sovražnimi vrstami vse do nastopa premirja. Sultan Malek al Kamil, Saladinov nečak in vladar muslimanskega ozemlja, je sovražnikom ponudil celo mirovni sporazum. To priložnost je Frančišek razumel kot božji dar, kot priložnost, da bi šel v tabor Saracenov ali »nevernikov«. Sam ni bil prepričan, ali se bo tudi živ vrnil. Asiški ubožec je predvsem hrepenel po tem, da bi muslimanom in sultanu oznanil božjo besedo. Najprej je ta načrt predstavil papeškemu odposlancu, kardinalu Pelagiju, in ga prosil za

dovoljenje. Čeprav kardinal ni imel razumevanja za takšen podvig – bil je celo prepričan, da vodi v smrt –, mu načrta kljub temu ni preprečil, ker je vedel, da ta edinstveni mož uživa papeževo podporo. Tako se je brat Frančišek iz Assisija napotil v sovražni tabor v prvih dneh septembra v spremstvu brata Illuminata iz Rietija. Frančiškanski viri poročajo, da sta kmalu padla v roke sovražnikov. Muslimanski vojaki sto ju pretepli, ker so ju sumili, da sta vohuna. Ker pa je bilo premirje, so ju pustili zaradi pogajanj o miru s sultanom ali zato, ker so mislili, da sta ubežala iz krščanskega sovražnega tabora, saj sta bila neoborožena. Na glas sta klicala: »Sultan, Sultan!« In končno so ju privedli predenj. Popolnoma nepredvidljiva scena: dva krščanska berača v sivorjavi kuti, muslimanski vladar v izbranih oblačilih. Brata iz vrst križarjev in voditelj Saracenov si stojijo nasproti – sredi križarske vojne. Vsi viri enotno poročajo: Malek al Kamil je sprejel Frančiška z velikim spoštovanjem. Zelo se je potrudil za svojega gosta, in kakor poroča Jordan iz Giana v svoji kroniki, ga je celo negoval, ker je utrpel rane, ko so ga vojaki ob prehodu čez frontno linijo pretepli, in zaradi malarije in očesne bolezni pod močnim egiptovskim soncem.

Brat Frančišek je pogumno pridigal muslimanskemu vladarju o Kristusu. Poleg frančiških kronistov o teh pomembnih dogodkih poroča tudi Jakob iz Vitryja, škof v Akonu. Kot očividec piše v Zgodovini Vzhoda: »V mojem času, ko je Frančišek oznanjal vero v Kristusa, so mu sultan in vsi njegovi zelo prisluhnili. Celo zbal se je, da bi se kdo izmed vojakov zaradi njegovih ognjevitih besed spreobrn timer prestopil na stran krščanske vojske. Zato mu je ukazal, naj

se z vso častjo in varnim spremstvom vrne nazaj v krščanski tabor. Ob slovesu mu je dejal: »Moli zame, da mi bo milostljivi Bog razodel tisti zakon in tisto vero, ki mu je najbolj dopadljiva.«

Da je bil svetnik v resnici pri sultanu v Egiptu, potrjujejo tudi arabski viri. Ti viri poročajo o nekem Fakr-el-Din-Farisu, zelo vplivnem mistiku na sultanovem dvoru. Njegov nagrobnik nosi napis: »Ta je vsem poznan po svojih krepostih. Njegov dogodek z Malekom al Kamilom in kar se je zgodilo z menihom, je zelo pomenljivo.« Imenovani menih je lahko samo naš *Ubožec*. Prišel je k sultanu brez težav, ker je bil oblečen podobno kakor *sufi* (muslimanski mistik) in je nastopil kot verski poslanec in ne kot politični posrednik. Kot mistik se je Frančišek srečal z mistikom. In sultan, ki je bil znan po tem, da je bil zelo odprt za verska vprašanja, mu je prisluhn timer. Minilo je veliko časa. Frančiška je posebej ganilo, da ti »neverniki« molijo celo petkrat na dan. Slišal je muezina, ki je petkrat na dan povzdignil svoj glas k Bogu. Svetnik je v muslimanih videl brate, ker je tudi zanje Kristus pretil svojo kri. Za brate jih je imel tudi zaradi molitvene povezanosti z Bogom.

Sultana je prevzela vera tega malega, preprostega moža. Bil je kristjan, a popolnoma drugačen kakor vsi drugi. Tako daleč od sovraštva in nasilja.

Dva tedna po Frančiškovem prihodu se je končalo premirje in prišel je trenutek slovesa. Sultan ga je želel bogato obdariti z različnimi darovi in denarjem. Frančišek, ki je hotel biti vedno ubog – in njegovi bratje so ga zelo posnemali –, je darove ljubeznivo odklonil. Morda je sultan al Kamil pomislil na suro v Koranu, ki naroča dvojce: dajati miloščino revežem in skrbeti za podporo moše-

jam. Svetniku je predlagal, naj vzame denar za uboge in za vzdrževanje cerkva. Frančišek je tudi to izključil. Predenj je prišel brez orožja in bogastva in takšen je hotel tudi oditi; popolnoma gol in ubog slediti golemu Kristusu. Nekaj pa je romar iz Assisija le vzel s seboj: rog iz slonove kosti. S takšnim rogom muezin kliče k molitvi (ta rog hranijo v muzeju v Assisiju).

Približala se je ura slovesa. Malek al Kamil, duhovnik in politični voditelj muslimanskega sveta, je prosil Frančiška za molitev, tako poročajo biografi, Jakob iz Vitryja in sv. Bonaventura. Nato je dal sultan Frančišku in njegovemu sobratu prosto pot.

V resnici je bilo to zgodovinsko srečanje. Znamenje upanja sredi krvave verske vojne. Medtem ko so se kristjani in muslimani medsebojno bojevali in je bila vsaka stran prepričana o svoji pravičnosti in sveti vojni, je stal mali, neoboroženi kristjan brez česar koli pred najvišjim predstavnikom države in muslimanske vere.

Ali se je Frančišek po srečanju s sultanom vrnil v Jeruzalem ali v Betlehem, ni povsem zanesljivo znano. Najstarejši viri ne poročajo o tem. Dejstvo je, da je vojna med križarji in muslimani še trajala. In kaj še govori proti temu, da je Frančišek obiskal svete kraje? Papež Honorij III. je prepovedal romanja v Jeruzalem zaradi velikih prispevkov, ki so jih muslimani zahtevali od romarjev za obisk svetih krajev. S tem bi muslimane denarno podpirali. Se je mar Frančišek kot apostolski in katoliški mož tega držal? Ali je šel prek tega? Brat Angelus Clarenus namreč poroča, da je Frančišek od sultana prejel pismo, ki mu je dovoljevalo vstop na svete kraje brez plačila. Ali je bila to zgolj pobožna

želja brata Angelusa ali resničnost? V nadaljevanju isti brat pripoveduje, kako je ubožec prišel na betlehemske poljane, kako je stal ob obali Genezareškega jezera in v Kani pil vino, kako je noči prebil v molitvi na samotnem griču, kako je čez dan potoval po vaseh, kako je končno prispel v Jeruzalem in objokoval Kristusovo trpljenje in kako je nekaj dni pozneje pel na gori vnebohoda. Prav tako poročajo Rožice, da se je sultan na smrtni postelji spreobrnil in postal kristjan.

Poleti 1220 se je Frančišek iz Akona vrnil z bratom Elijem, provincialom Svete dežele, s Petrom Cattanijem, njegovim namestnikom, in z bratom Cezarjem iz Speyerja v Italijo in pristal v Benetkah, po tradiciji na beneškem otoku San Francesco del deserto, kjer je ostal nekaj časa in potem odšel naprej.

Po končanem premirju so križarji z velikimi izgubami le osvojili Damieto in s tem so jim bila odprta vrata v Kairo in dalje v Egipt. V peti križarski vojni jim tako ni uspelo pridobiti Jeruzalema. Vojska je nadaljevala pot proti Kairu, kjer so jim Egiptčani delali težave s poplavljanjem poti po nilovi delti. V letu 1221 so križarji morali zapustiti Egipt.

Prav sultan Al Kamil se je nazadnje tudi pogajal s cesarjem Friderikom II. Ob križarskem pohodu je dne 18. februarja 1229 brez prelivanja krvi dosegel sporazum, po katerem je bil kristjanom zagotovljen prost dostop do svetih krajev, tudi na Tempeljski hrib, do svetišča Haram al-Šarif z Al-Akso in Omarjevo mošejo, ki so ju prepustili muslimanom, tako so kristjani in muslimani lahko romali v Jeruzalem k svojim svetiščem.

Pripravil p. Peter

Slovo od Marjana Bajta

(17. 5. 1948–28. 1. 2019)

Od pokojnega Marjana se poslavljam v imenu Društva prijateljev Svete dežele, ki ga je leta 1998 ustanovilo nekaj romarskih in kolesarskih navdušencev pod vodstvom p. Petra.

Marjan je z navdušenjem sledil njegovi organizacijski žilici in prepričevalni romarski spodbudi. Odpravili smo se na številna kolesarska romanja. Po evropskih klancih navzgor in navzdol, sebi v veselje in Bogu v čast. Kot velik častilec Matere Božje je skrbno izbiral romarske kraje.

Pripravljal je načrte poti, bil vodič in razlagalec znamenitosti. Po koncu romanja jih je sklenil v zapise in jih objavil za širše bralstvo. Natančen v pripravi in skrben v izvedbi, bil je pravi angel varuh na naših poteh. Največ o njemu bodo povedale njegove lastne besede.

Prvič se je nam pridružil leta 2007 na poti po Baltiku. Takole je zapisal: »Romarji smo postali prijatelji. Nekateri smo se poznali že od prej. Ker poznamo zakonitosti skupine, smo se dobro ujeli.«

Leta 2009, Solun. Njegov zapis: »Zadnja majska nedelja. Binkošti. Lep paterov nagovor pri maši v hotelski sobi. Janez bere berilo iz Apostolskih del. Beseda teče tudi o apostolu Pavlu, ki je potoval skozi to mesto. Bil je mistik in strateg, klen značaj. Pretresljiv v žaru svoje vere. Arhitekt in utemeljitelj krščanstva.«

Leta 2013, Po Frančiškovih poteh. »Pater Peter nam je na poti in pri vsakdanji maši v svetiščih, ki so nastala na mestih kjer je deloval sv. Frančišek, približal svetnikovo sporočilo, ki je aktualno tudi v današnjem času. Bogastvo

in napuh je ob neizmernem zaupanju v Boga zamenjal za preproščino in uboštvost ter življenje po sporočilu evangelija. Njegovo vprašanje "Gospod, kaj hočeš, da storim?" je tudi danes zelo aktualno. Povezalo je tudi nas kolesarje, da smo bolj ali manj z lahkoto premagali številne klance in kilometre na poti. Svoje domače udobje smo zamenjali za trd kolesarski sedež in skromna prenočišča ter ob tem utrjevali pristno prijateljstvo med člani skupine.«

Leta 2014, Kelmorajn. »Kolesarji Društva prijateljev Svete dežele smo po treh stoletjih in pol obnovili tradicijo slovenskih romanj k Svetim trem kraljem v Köln. Res, da se nismo podali na pot od doma, vendar smo na poti spoznali bogato zgodovino dežele in krajev ob Renu. Ob tej vodni prometni poti so se v stoletjih izmenjavala ljudstva in kulture. Na naši poti smo videli cerkve

obeh veroizpovedi, ki danes v Nemčiji živita složno ena ob drugi. Domov smo odhajali bogati z novimi spoznanji.«

Leta 2016, po romantični cesti v Nemčiji. »Doživeti dopust na kolesu je nekaj najboljšega. Kolesarji smo preprosti ljudje. Vsak mora poskrbeti zase, da bo med vožnjo pravilno oblečen, da bo varen in predvsem, da bo prilagodil svoje sposobnosti in vožnjo ostalim v skupini. Vsak od članov skupine se potruji, da prispeva svoje znanje in sposobnosti in tako pripomore k dobremu počutju cele skupine.«

Leta 2018, od brezjanske do medjugorske Marije. »Tokratno kolesarsko potovanje v Medjugorje je jubilejno dvajseto. V teh letih smo kolesarji, člani Društva prijateljev svete dežele, pod vodstvom patra Petra Lavriha prepotovali tako rekoč pol Evrope. Bili smo na severu v baltskih deželah, pa na jugu od Črne gore, Albanije in Grčije do Turčije, na zahodu v Nemčiji, Švici, Franciji, Španiji in Portugalski, na vzhodu v Srbiji, Romuniji in Bolgariji. Kolesarji si srčno želimo, da bi kakšno podobno pot opravili tudi v prihodnje.«

Žal je bilo to potovanje zanj zadnje.

Najlepše srečanje je nam pripravil lanskega 15. decembra s pohodom na sv. Jošt, povezanim z duhovno bogato vsebino. Zimsko sonce nas je spremljalo v dolino do njegovih prijateljev, ki so nam pripravili nepozabno gostoljubno omizje, ki je, to ugotavljamo šele zdaj, izzvenelo tudi kot slovo našega kolesarskega prijatelja.

Naj mu lahka domača zemlja. Soprogi Marinki in družini naše iskreno sožalje.

Zgornja Besnica, dne 2. 2. 2019

ab

Darovi za Sveto deželo (december 2018 - januar 2019):

Kata Bremec	5,00 €
Alenka Pavlič	5,00 €
Anica Škorjanc	5,00 €
Simona Vendramin	5,00 €
Nevenka Berce	10,00 €
Ivanka Smilja Černelč Kobler	10,00 €
Družina Glavan	10,00 €
Angela Ivančič	10,00 €
Meta Novak	10,00 €
Marija Oberstar	10,00 €
Andrej Ogrinec	10,00 €
Zinka Vadnjal	10,00 €
Ida Zupančič	10,00 €
Neznani Plačnik	10,00 €
Vera Golob	15,00 €
Anton Lumbar	15,00 €
Marija Mihevc	15,00 €
Miriam Petrin Ulaga	15,00 €
Stanislav Stanič	15,00 €
Stanko Bizjak	20,00 €
Gašper Blažič	20,00 €
Dragica Čavlovič	20,00 €
Marija Golob	20,00 €
Cveta Jerman	20,00 €
Cecilija Kavčič	20,00 €
Julija Klemenčič	20,00 €
Franc Kolenc	20,00 €
Franci Kržišnik	20,00 €
Martin Leskovar	20,00 €
Nada Pleško	20,00 €
Janja Protič	20,00 €
Talica Skolaris	20,00 €
Stanislav Stanič	20,00 €
Mira Škufca Lukman	20,00 €
Matjaž Šporar	20,00 €
Tilka Šteblaj	20,00 €
Andrej Zupančič	20,00 €
Marija Žižek	20,00 €
Janez Butala	25,00 €
Marija Kočar	25,00 €
Ana Marija Muri	25,00 €
Lidija Grbec	30,00 €
Andrej Ivančič	30,00 €
Nikolaja Malalan	30,00 €
Katarina Martinjak	30,00 €
Neža Metelko	30,00 €
Alojz Miklavčič	30,00 €
Aleksandra Müllner	30,00 €
Alojzija Munda	30,00 €
Dolores Omahen	30,00 €
Dolores Omahen	30,00 €
Martina Orožen	30,00 €

Mitja Rihtaršič	30,00 €
Alenka Žagar Slana	30,00 €
Franc in Marija Grad	40,00 €
Tomaž Mrzljak	40,00 €
Stanislav in Andreja Tičar	40,00 €
Tatjana Trobec	40,00 €
Marinka Grdadolnik	50,00 €
Marjan Kogoj	50,00 €
Aleksandra Pangerc	50,00 €
Kristina Šajn	50,00 €
Silvana Šivic	50,00 €
Nikolaj Štolcar	50,00 €
Erika Teran	50,00 €
Magdalena Urbas	50,00 €
Nika Beravs	60,00 €
Vlasta Globevnik	60,00 €
Neža Plavc	80,00 €
Ana Rogelj	90,00 €
Ljudmila Gorenc	100,00 €
Slavko Kanalec	100,00 €
Marijan Kovač	100,00 €
Slavica Kuželj	100,00 €
Franja in Pavel Mihevc	100,00 €
Alenka Poljšak	100,00 €
Cvetko Valič	100,00 €
Renata Martinčič	200,00 €
2.790,00 €	

Romanje na Ciper

**po poteh apostola PAVLA in Barnaba
od 25. do 29. aprila 2019**

Po poteh, ki sta jih na prvem misijon-skem potovanju prehodila apostola Pavel in Barnaba, v krajih Salamina in Pafos (Apd 13,1-13), pa tudi obisk Lazarjevega drugega groba glede na starodavno izročilo. Ciper ima štiri katoliške župnije (Nikozija - Sveti Križ, Limasol - sv. Katarina, Larnaka - Naša milostna Gospa, Pafos - sv. Pavel), ki so del jeruzalemske škofije - patriarhata in jih upravljajo frančiškani, ki so na Cipru že od začetka reda, več kot 800 let. Romanje bo v času, ko bodo vsi kristjani na Cipru, tudi katoličani, slavili velikonočne praznike: po julijanskem (pravoslavnem) koledarju.

Program:

25. 4.: Odhod iz letališča v Celovcu – avtobus iz Ljubljane ob 5.00 zjutraj. Polet do Dunaj – Larnaka, pristanek ob 14.30. Obisk starodavne cerkve z grobom sv. Lazarja, sveta maša, nastanitev in večerja.

26. 4.: Ogled arheološkega najdišča starodavnega mesta Kúrion: rimsko gledališče, zgodnjekrščanska bazilika; mesto Pafos: Pavel in Barnaba pred prokonzulom, cerkev Panagia Chrysopolitissa, steber sv. Pavla, mozaiki, Tezejeva hiša, pristanišče, odkoder sta Pavel in Barnaba s sodelavci odplula, sveta maša. Vrnitev v Larnako, večerja in po želji udeležba pri posebni pravoslavni procesiji velikega petka.

27. 4.: Sveta maša. Dan za osrednji del otoka: do pobočja najvišje gore na otoku, Olimp ali Hionístra, obisk Marijine cerkve (Asinu) pri kraju Nikitari in samostana Svetega Križa, v vinorodnem okolju. Vrnitev v Larnako, večerja in po želji sodelovanje ob 23.00 pri pravoslavnem obredu velikonočne vigilije.

28. 4.: Pravoslavna velika noč, sveta maša. Ogled mesta Salamina (na turškem delu otoka): tam sta pristala Pavel in Barnaba: Samostan sv. Barnaba iz leta 477. Mesto Famagusta, zapuščeno mesto duhov, v času križarjev pa je bilo škofija. Vrnitev v Larnako, večerja.

29. 4.: Sveta maša, še malo vpogleda v razne ciprske navade in jedi. Popoldne vrnitev - polet ob 16.50 na Dunaj in naprej v Graz. Z avtobusom do Ljubljane, prihod v nočnih urah.

Cena romanja: za člane društva - 820 € (pri udeležbi 40 udeležencev) 860 € pri udeležbi 25 ali več oseb.

V ceno je vključeno: nezgodno zavarovanje, hotelska namestitev na osnovi polpenzionov, prevoz na letališče in nazaj v Ljubljano.

V ceno ni vključeno: pijača pri obrokih in napitnine za vožnje in lokalne vodiče, cca. 15€ po osebi (se zbere posebej na Cipru).

PRIJAVE sprejemamo takoj, oz. do zasedbe mest - največ 40 romarjev:

Po prijavi boste prejeli podatke za plačilo akontacije romanja 300 €, ostalo se plača 3 tedne pred odhodom. Doplačilo za enoposteljno sobo - 100 €.

Romanje je poučno ravno zaradi sv. Pavla in sv. Barnaba, posebej tudi zaradi možnosti udeležbe pri slavlju pravoslavne liturgije velikonočnega tridnevja.

Voditelj: prof. Bogomir Trošt in p. Peter.

PRIJAVE po pošti, telefonu, na spletu ali e-pošti:
DRUŠTVO PRIJATELJEV SVETE DEŽELE V SLOVENIJI
 Tržaška 85, 1000 Ljubljana, SLOVENIJA
 Telefon: 01 24 44 250, GSM: 041 669 134
www.sveta-dezela.si
komisariat@rkcs.si

Pri prijavi vedno oddajte podatke:

priimek in ime, rojstni datum, naslov,

številka osebne dokumenta, e-naslov in telefon

Pozabljene spretnosti

Masažno olje proti bolečinam

Priprava: Naberemo materino dušico v začetku njega cvetenja. Takrat ima v sebi največ snovi. Nabiramo jo v času opoldanske vročine. Rastlina raste na sušnih in pustih travnikih. Najboljše je, če se nabira na negnojenih travnikih. Lahko jo celo posejete doma na vrtu. Seme se da kupiti v semenarni.

Napolnimo široki kozarec za vlaganje in zalijemo z ekstra deviškim olivnim oljem, v višini dva centimetra nad zeliščem. Kozarec zapremo in damo za dva tedna na sonce. Po dveh tednih zelišče odcedimo in damo v temen hladen prostor. Imamo pripravek proti bolečinam.

Uporablja se: Kjer koli na telesu, kjer obstaja bolečina. Olje lahko naneseemo zjutraj in zvečer pred spanjem. Po potrebi tudi ponoči – če se pojavi bolečina.

Recept je prejela in dodelala sestra Angela Peterka iz krajevnega bratstva OFS Beltinci

Nagradna zlogovna izpolnjevanka

S pomočjo opisov in po abecednem redu razvrščenih zlogov poiščite štiri besede in jih vpišite v lik. Ob pravilni rešitvi boste na osenčenih poljih dobili rešitev, ki je povezana s svetniško kandidatko Cvetano Priol.

Sestavlil M. P.

- 1. neporasel ali deloma porasel svet,
- 2. dežela, v kateri se je kdo rodil, v kateri prebiva,
- 3. trebušasta glinena posoda z ročajem, zlasti za vino,
- 4. manjši tekstilni ali papirnati izdelek zlasti za brisanje ust, rok pri jedi; prticek.

ČA – DO – ETA – GO – JO – KA – LI – LI
– MA – MO – NA – SER – VA – VI – VI

1								
2								
3								
4								

Pravilna rešitev iz prejšnje številke se glasi: **PRIČEVALEC**.

Na uredništvo ste poslali 21 pravih odgovorov.

Hvaležni smo vam za vaše vztrajno sodelovanje.

Tokratni nagrajenci so:

- 1. nagrada: **Vinko Koren**, Magozd 4, SI-5222 Kobarid.
- 2. nagrada: **Igor Sladič**, Mestne njive 4, SI-8000 Novo mesto.
- 3. nagrada: **Amalija Marinčič**, Kolezijska 1, SI-1000 Ljubljana

Čestitamo!

Rešitve pošljite na uredništvo Brata Frančiška (Ul. škofa Maksimilijana Držečnika 7, SI-2000 Maribor) do 1. aprila 2019. Čakajo vas naslednje nagrade:

- 1. nagrada: Kenan B. Osborne OFM: Frančiškansko intelektualno izročilo
- 2. nagrada: Zadnja številka revije Magnificat
- 3. nagrada: CD Hvalnice in večernice.

TRI KNJIGE O SV. FRANČISKU za ceno dveh

- Aco Jerant: Umbrijski biser 2
- Murray Bodo: Pot svetega Frančiška
- Roch Niemier: Po Frančiških in Klarinih stopinjah
- slovenski in tuji avtorji
- biografska, avtobiografska in meditativna dela
- za laike in redovnike, mlajše in starejše
- **30 % popusta**

**Cena kompleta treh knjig 14 €.
Skupaj 597 strani.**

Ponudba velja do 30. aprila 2019.

Predstavljeno lahko naročite na naslovu:

Založba Brat Frančišek

Prešernov trg 4; 1000 Ljubljana;

telefon: 01 24 29 314;

e-mail: zbf@ofm.si

www.ofm.si/zbf

